TRST, četrtek
29. marca 1956
Leto XII. - Št. 76 (3314)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 20 lir
Poštnina plačana v gotovini
Tel. 94-638, 93-808, 37-338

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm vidine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 400, vnaprej: četrtletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Terracini proti nadaljevanju stalinskih diktatorskih oblik

Včerajšnji govor senatorja Umberta Terracinija je doslej najbolj samokritična analiza napak vodstva KPI, ki bo morala vložiti še mnogo truda, da bodo množice pravilno spoznale novi položaj

(Od našega dopisnika)

RIM, 28. — Že včeraj smo poročali, da se Nennijevi socialistični poslanci točno drže linije znanega članka o »lažnih in sencah« na 20. kongresu KP ZSSR in da disciplinirano zavračajo diskusijo o svojem deležu pri izvajanju stalinističnih metod tudi v obeh največjih italijanskih delavskih strankah. To je dalo povod mnogim meščanskim časopisom, da so upravičeno pisali o raznih avtonomističnih načrtih Nennija za prihodnost, ki pa so spričo dajnejga položaja v resnici le tipični pojav oportunizma najslabše vrste, ki bi mogel zelo mnogo škodovati enotnosti delavskega gibanja. S prvega diskusijskega sestanka komunističnih poslancev pa smo poročali, da so mnogi poslanci očitali Togliattiju, da je pač podal zelo lepo analizo moskovskega kongresa, da pa je premalo povedal o tem, kaj se je vse dogajalo v KPI sami in kakšne so perspektive za prihodnost. V tem očitku je brez dvoma ležala točna ugotovitev, da se je Togliatti vendarle skušal — čeprav ne povsem — izogniti tisti iskreni samokritiki in razčiščenju pojmov, ki je tako zelo potrebna, če se hočejo pravilno in pošteno zastrti smernice za bodočnost. Zaradi tega se smatra, da je današnji govor prvaka KPI senatorja Umberta Terracinija na seji, ki so nadaljevali diskusijo o stalinizmu, eden izmed najmočnejših prispevkov k prepotrebni iskreni samokritiki napak, ki jih je zaradi uporabe stalinističnih metod počenjalo vodstvo KPI in z njim vsa partija.

Na sestanku je bilo okrog 50 navzočih, od katerih se jih je doslej že 38 prijavilo k besedi. Togliatti ni bil navzoč, čeprav je bil povabljen, in zaradi tega se misli, da se je hotel izogniti napadom Terracinija na napake vodstva partije. Sestanku je predsedoval Scoccimarro, ki se je skupaj s Togliattijem udeležil kongresa v Moskvi.

Terracini je med drugim dejal, da je tudi partija odgovorna za storjene napake, pa čeprav jih je samo dopuščala in čeprav je te napake počenjal Stalin. Pravijo tudi, da se je sedaj marsikaj spremenilo, toda resnica je, da so se menjali ljudje in da bi dokazali, da so na pravi poti, se morajo pač učiti iz dosedanjih slabih izkušenj, da ne bi ponovno padli v napake. «Sedaj, je dejal Terracini, čujemo same lepe besede o tem, kako treba Stalina postaviti na njegovo pravo mesto. Toda koliko lepih besed so nam povedali ti isti ljudje, ki nam danes govorijo, in z njimi v vseh teh letih poveličevali Stalinovo osebnost. Ustvarili so mit, polboga, toda mar ni krivda vseh, če se je to zgodilo? V določenem trenutku se je hotelo vreči vso krivdo na Berjo, ki so ga obtožili najhujših krutosti, sedaj pa pripisujejo iste krutosti Stalinu. Ni bil torej samo Berja odgovoren in marsikakšna «resnica» postaja zelo dvomljiva.»

Umberto Terracini je nato analiziral položaj ZSSR in dejal da se tam še vedno vztraja v določenih diktatorskih oblikah, ki jih očitajo Stalinu ter da še vedno ne spoštujejo niti tistih pravic, ki jih določa sovjetska ustava. «Ali zares mislite, da koraka Rusija v demokracijo z Vrhovnim sovjetom, ki se sestaja enkrat ali dvakrat letno?», je dejal Terracini. «Poslanci morajo v Rusiji kakor pri nas dokazati svojo sposobnost, da jim ne onemogočijo izražanja njihovih misli. V Italiji pa se je kult Stalina neverjetno razširil in je postal naravnost kult vsega tistega, kar je sovjetsko in to ne more trajati v neskončnost», je poudaril Terracini.

Končno je Terracini zanikal, da bi rušenje Stalina trajalo že tri leta t. j. od njegove smrti. Sedanji voditelji nisu ničesar storili, da bi pripravili nove dogodke. Sovjeti so morali storiti to, kar so storili, toda na drugačen način, se pravi na način, da ne bi zapletli tudi ostale komunistične partije v kapitalističnih državah. «Mi hodimo okrog in pripovedujemo, da bo vse dobro, toda v resnici se bomo morali zelo truditi, da bodo množice razumele pomen novega položaja», je zaključil Terracini.

Seveda je očitno, da se ni mogoče strinjati z vsemi Terracinijevimi izvajanji, ker pač ni točno, da sovjetski voditelji niso že tri leta pripravljali dokončne obsodbe stalinizma. Upoštevati je treba namreč tudi Terracinijev temperament in njegovo razburjenost, predvsem pa dejstvo, ki nikdar ni ostalo prikrito, da se Terracini v marsičem ni strinjal s Togliattijevim vodstvom KPI, kljub temu pa je direktive vodstva disciplinirano izvrševal. Vendar pa je bistvo Terracinijevega govora pravilno. On je pokazal način, kako se mora delavsko gibanje izogniti očitni nevarnosti, da bi bile namreč napake storjene zaman, kajti te napake je treba iskreno priznati in se iz njih učiti ter črpati nove moči za prihodnost.

Med drugimi senatorji KPI so govorili tudi Secchia in Negarville. Secchia je poudaril, da je vsa partija zavzeta z akcijo razčiščevanja in popularizacije sklepov XX. kongresa ter je s tem v zvezi govoril o delu partije v Lombardiji.

Secchia je poudaril nujnost, da se ne bi vsa pažnja osredotočila na kritike Stalina, kajti to pomeni vodo na mlin sovražnika. Vsa vprašanja, ki jih je postavil moskovski kongres, naj se razpravljajo v pravilnih proporcijah, kot je to storil Togliatti. Glede vprašanja «italijanske poti v socializem» pa je Secchia pripomnil, da se ta pot ne more enostavno istovetiti z uporabo parlamenta, temveč je treba gledati nanjo v odnosu z borbo množic in z razvojem celotnega političnega položaja.

Scocimarro so vprašali za mnenje glede včerajšnjega članka v «Pravdi», nakar je govornik dejal: «Saj mi smo to vedeli. In vemo tudi, da bodo objavljeni še drugi članki v obrambo Stalinovega delovanja.» Ko pa so ga vprašali, zakaj KPI danes sprejema obsodbo Stalina in ni že prej opazila njegovih napak, je Scocimarro dejal: «Mi smo resnično verjeli, da se v ZSSR izvaja kolektivno vodstvo. Za nas je bilo presenečenje, ko smo zvedeli, da takšnega vodstva že dolgo let ni bilo, čeprav ga marksistična znanost predpisuje. V bistvu se hoče sedaj zrušiti človek-bog, ostaja pa človek-človek.» Končno je Scocimarro dejal, da je s presenečenjem izvedel, da volivci že dolgo let niso mogli odpoklicati izvoljenih poslancev, čeprav je bilo to v ustavi določeno, kar je bilo tudi posledica kulta osebnosti.

A. P.

WHITE SULPHUR SPRINGS, 28. — Po zaključku konference treh predsednikov je predsednik Eisenhower danes popoldne odpotoval z vlakom v Washington. Tudi Dulles je odpotoval, toda z letalom.

SKLEP MINISTRSKEGA SVETA: upravne volitve bodo 27. maja

Vlada še vedno razpravlja o imenovanju novega predsednika IRI, ki naj bi bil gronchijevec Aldo Fascetti - Vprašanje ločitve IRI od Confindustrie postaja vedno bolj pereče

RIM, 28. — Ministrski svet je na svoji današnji seji sklenil, da bodo upravne volitve v nedeljo 27. maja t. l.

Ministri so na svoji seji reševali redna upravna vprašanja in so premestili med drugim več prefektov. Sam predlog za datum volitev pa je dal notranji minister Tambroni. Velik del seje je bil posvečen imenovanju novega predsednika IRI ,okrog katerega je bilo v zadnjih dneh toliko razburjanja, tako da se je že govorilo o političnem škandalu. Zvedelo se je, da je najnovejši kandidat za predsednika demokristjanski poslanec prof. Aldo Fascetti, ki je znan kot pristaš Gronchijevega krila krščanske demokracije. Seja vlade se bo nadaljevala jutri, ko bo verjetno novi predsednik imenovan, kajti odlaganje imenovanja omogoča razne špekulacije nekaterih finančnih skupin. Splošno mnenje pa je, da bi imenovanje Fascettija zaradi njegovih političnih pogledov pomenilo pozitivno dejanje, čeprav končna odločitev za ločitev IRI od Confindustrie ne spada v območje predsednika IRI.

Ločitev IRI od Confindustrie postaja namreč vedno bolj pereča in je v tesni zvezi z ustanovitvijo ministrstva za državne udeležbe v podjetjih. Zadeva ustanovitve tega ministrstva pa je zašla na mrtvo točko, ker socialisti niso hoteli umakniti svojega amandmaja o takojšnji ločitvi IRI od Confindustrie. Na ta način je Segnijeva vlada prišla v položaj, da mora, če hoče dejansko ločiti IRI od Confindustrie, ločiti najprej samo sebe. Jasno je namreč, da je bila Confindustria tista, ki je ustanovitev omenjenega ministrstva privedla na mrtvo točko.

Nadaljevanje razprave o Palestini

NEW YORK, 28. — Danes je bila druga seja Varnostnega sveta v zvezi s Palestino. Predsedoval je britanski delegat sir Pierson Dixon. Ameriški delegat Cabot Lodge je izjavil, da predlog njegove delegacije ne more povzročiti nobenega nesporazuma, ne vsebuje nobenega «skritega načrta» in temelji izključno na resolucijah, ki jih je prej soglasno sprejel Varnostni svet. «Naš edini smoter je, je dejal Lodge, preprečiti vojno, in je torej prav isti smoter kakršnega imajo Združeni narodi.»

Lodge je zatem izrekel željo, naj bi ameriški predlog sprejeli na prihodnji seji, ki bo 3. aprila.

Egiptovski delegat Omar Lufti je poudaril, da bo moralo vsako priporočilo, ki ga bo stavil glavni tajnik OZN Hammarskjoeld po svojih posvetovanjih v Palestini, ostati v okviru sporazuma o premirju med Egiptom in Izraelom, ki je bil sklenjen leta 1949.

Po kratkih izjavah sirskega delegata je bila seja zaključena. Varnostni svet bo nadaljeval razpravo 3. aprila.

Kakor poročajo iz Damaska, je prišel danes tja šef jordanskega kraljevega kabineta in je prinesel pismo kralja Huseina za sirskega predsednika. Sodijo, da se pismo tiče koordinacije arabskega stališča do resolucij Varnostnega sveta OZN o Palestini in do angleško-ameriškega stališča. Kakor je znano, je ameriška delegacija predložila resolucijo, s katero poziva glavnega tajnika OZN, naj nujno odpotuje na Srednji vzhod, da na kraju samem pregleda položaj.

Pineau pojde v ZDA

PARIZ, 28. — Quai D'Orsay javlja, da bo zunanji minister Pineau odpotoval junija v Washington na vabilo Fosterja Dullesa. Ministrstvo javlja, da sta o tem potovanju govorila oba zunanja ministra v Karačiju v začetku tega meseca med konferenco SEATO.

STOCKHOLM, 28. — Na področju Arvidsjaur v Laponiji sta danes trčila tovorni in motorni vlak, pri čemer je bilo 15 potnikov ubitih, drugih 10 pa ranjenih.

PO NAJNOVEJŠI DISKRIMINACIJI

Voditelji DC in PLI izražajo zadovoljstvo

Ko smo včeraj sporočili naši javnosti vest o krivični, diskriminacijski, protislovenski in protiustavni spremembi pokrajinskega zakona, spremembi, ki hkrati krši tudi posebni statut londonskega memoranduma, smo še posebej poudarili, da je vladni generalni komisar s to spremembo popustil pritisku tukajšnjih podružnic vladnih strank, predvsem pa krščanske demokracije. To naše trditev nam je včeraj potrdila izjava pokrajinskega tajnika tukajšnje krščanske demokracije prof. Redenta Romana. Kot poroča včerajšnji Alessijev popoldnevnik, je demokrščanski tajnik izjavil, da sprememba zakona v celoti odgovarja zahtevam, ki jih je postavila svoj čas krščanska demokracija. Prof. Romano je še dodal: «Gre za odloke, ki ne predstavljajo prav nobene kršitve interesov državljanov, temveč so ravno narobe edina resnično pravična rešitev za naše področje, ker postavljajo občino in pokrajino v položaj popolnega ravnotežja na proporcionalnih temeljih.»

Prav tako je ves zadovoljen z diskriminacijsko spremembo tudi prvak konfindustrijske liberalne stranke prof. Moncalvo. Tudi on je povedal, da je bila s spremembo uslišana njihova zahteva, češ da «položaj v tržaški coni predstavlja povsem posebno vrednost», in ponovno vieče na dan mali odstotek podeželskega prebivalstva v primerjavi z mestnim. Pri tem pa seveda ne pove, zakaj ni nihče imel za potrebno spreminjati pokrajinskega volilnega zakona na primer z rimsko in genovsko pokrajino, kjer so odstotki podeželskega prebivalstva prav tako neznatni.

Oba voditelja vladnih strank sta torej potrdila, da je bila diskriminacija storjena na njihovo zahtevo in v korist njunih strank, ki so takoj dobro izračunale, da bi na pokrajinskih volitvah ostale vladne stranke v manjšini, kakor so ostale vladne stranke v manjšini tudi v pokrajinah Rim in Genova. Vse obsodbe je torej vredno, da je vladni generalni komisar z odobritvijo vlade spremenil zakon samo zaradi tega, da bi s to spremembo omogočil zmago vladnih strank na škodo podeželskega prebivalstva, še prav posebej pa na škodo slovenskega življa. Se bolj pa je obsodbe vredno dejstvo, da je komisarjev odlok o območjih 16 volilnih okrožij sestavljen v očitni nameri, da bi slovenskemu življu onemogočil izvolitev njegovi številčni moči odgovarjajoče število pokrajinskih svetovalcev. Tudi iz tega dejstva jasno sledi, da je vladni komisar ustregel željam šovinističnih vladnih strank. To ne trdimo le mi kot socialisti in Slovenci, to trdijo tudi predstavniki drugih naprednih sil v našem mestu, kot je na primer vodstvo «Unità Popolare», katere zadevni protest proti diskriminacijskemu odloku objavljamo na drugi strani.

Seveda tudi Alessijev «Il Piccolo» poudarja «poseben položaj Trsta», zaradi katerega je «moral biti spremenjen zakon, ki je bil sprejet leta 1951, da bi se popravile nekatere prejšnje nepravilnosti». Isti list navaja tudi «ogromno nesorazmerje med glavnim mestom in manjšimi občinami», pri čemer ga ne moti prav takšno nesorazmerje med številnimi glavnimi mesti pokrajin republike in njihovimi podeželskimi občinami, in pravi, da bi bilo pač «nelogično tako neznatni manjšini dodeliti polovico sedežev, ki jih zakon dodeljuje pokrajinskemu prebivalstvu», in s tem namenom pozablja, da ne gre za polovico sedežev, temveč le za eno tretjino. (Clankar — mimogrede rečeno — tudi netočno trdi, da so bili kraji tržaške občine Gropada, Padriče, Lonjer in drugi, dodeljeni k manjšim občinam).

Neprikrito zadovoljstvo izraža tudi videmski «Messaggero Veneto», ki je v borbi za diskriminacijsko spremembo — kot smo v našem dnevniku poročali — nosil zastavo. Tudi ta list govori o «pravični» razdelitvi volilnih okrožij, o nepobitnih statističnih podatkih glede razdelitve prebivalstva med «mestom in deželo» itd. Povsem odveč pa je njegova opazka, da na predsinočnji razdelitvi štirih volilnih odlokov v uradu za tisk ni «nihče izrekel nobene pripombe», ko je vendar tudi dopisnik omenjenega lista prav dobro slišal, da je predstavnik vladnega generalnega komisariata izjavil, da je z razdelitvijo odlokov izvršil svojo dolžnost.

Končno moramo še enkrat povedati, da nenehno izpolnjevanje želja in zahtev lokalnih konservativnih in reakcionarnih krogov doslej ni dalo nikoli dobrih rezultatov. Takšna politika ni in ne more biti v duhu pomiritve med tukajšnjima narodnostima in prav tako ne med obema sosednima državama.

Pri tem pa postavljamo vladnemu generalnemu komisarju naslednje nadvse resno vprašanje, o katerem bi bilo dobro, če bi razmislili vsi tisti, ki se tako ponosno trkajo na prsi, da so edini pravi demokratje, da so edini resnični kristjani prepojeni s pravičnostjo, z ljubeznijo do svojega bližnjega, da so edini resnični svobodoljubni liberalni ljudje, ki so jim pri srcu najbolj vzvišena načela civiliziranega in kulturnega sveta. Naše vprašanje je sledeče:

Niti najhujši iredentist ni doslej oporekal na primer občinski svetovalki Gruber-Bencovi, da slovenska manjšina v Trstu znaša 15 odstotkov prebivalstva (čeprav je dejanski odstotek dvakrat večji). Nihče tudi ne more oporekati, da je slovenske narodnosti nadaljnjih 5 odst. vsega prebivalstva področja v petih podeželskih občinah, kar bi znašalo vsega skupaj 20 odst. celotnega prebivalstva. Pravimo, da tega odstotka ni še nihče tajil. Vprašamo torej, ali ne bi bilo po vseh krščanskih, demokratičnih, liberalnih in socialnih načelih pravično, da bi od 24 pokrajinskih svetovalcev sedelo v pokrajinskem svetu vsaj 20 odst. Slovencev, katere nam nihče ne oporeka. Ce je temu torej tako, zakaj ni vladni generalni komisar območja volilnih okrožij določil tako, da bi omogočil izvolitev teh 20 odstotkov pokrajinskih svetovalcev slovenske narodnosti, saj teh 20 odst. ne znaša nič več kot 5 svetovalcev... Zakaj je namesto tega pristal na takšna območja, ki so jih sestavili očitno ljudje, ki so šli za tem, da bi onemogočili celo izvolitev enega samega slovenskega svetovalca? Posluževali so se pri tem povsem svojevoljnega dodeljevanja krajev tržaške občine podeželskim občinam, rezali so pri tem posamezne mestne okraje, katerih meje so bile spoštovane pri vseh volilnih operacijah že mnoga desetletja, dodajali so posamezne dele teh okrajev okrajem naseljenim s slovenskim življem, kombinirali, kalkulirali na vse mogoče načine, da bi dosegli svoj cilj...

Mar bi res pet — reci in piši pet! — slovenskih svetovalcev v tržaškem pokrajinskem svetu tako zelo ogrožalo italijanstvo Trsta? Mar bi bilo to skromno — preskromno — število slovenskih zastopnikov tako zelo nevarno za to obmejno pokrajino, da so storili vse, da bi njihovo izvolitev preprečili? Zares, prav zares, nerazumljiv strah! In prepričani smo, da niti današnji predsednik vlade, še manj pa predsednik republike ne bi na takšne kombinacije, permutacije in podobne mahinacije pri sestavljanju volilnih okrožij nikdar pristala, če bi jima bil nekdo, ki mu je to dolžnost, zadevo raztolmačil na gornji način. Če pa tudi to ne bi pomagalo, potem ne bi pač preostalo nič drugega, kot da se enkrat za vselej izbriše iz republiške ustave člen 6., ki se glasi: «Republika s posebnimi določbami ščiti jezikovne manjšine.»

Povsem isto misel je namreč izrazil pred meseci v Vittorio Veneto sam predsednik republike, le da se je njegova izjava nanašala na vse določbe ustave, ki se doslej še ne izvajajo prav zaradi mahinacij in odpora nazadnjaških sil.

Eisenhowerjev načrt vključen v predloge SZ o razorožitvi

V ZDA ugotavljajo, da se ti predlogi «znatno oddaljujejo» od prejšnjih sovjetskih predlogov. Prihodnja seja razorožitvenega pododbora bo 3. aprila

LONDON, 28. — Pododbor OZN za razorožitev je danes razpravljal o sovjetskih predlogih, ki jih je včeraj predložil Gromiko. V obveščenih krogih pravijo, da je bil namen današnje seje «pojasniti nekatera vprašanja, ki nastajajo s sovjetskimi predlogi». Zaradi praznikov je pododbor odložil svoje delo na torek 3. aprila.

Moskovska «Pravda» pa piše danes, da pomenijo novi predlogi zahodnih držav nazadovanje v primeri s predlogi o katerih so že razpravljali v raznih organizmih OZN. List pravi dalje, da francosko-britanski predlog ne določa nobene jasne omejitve oborožitve in odlaga prepoved atomskega orožja na nedoločen čas ter pooblašča uporabo orožja za množično uničevanje.

Ameriški predlogi pa niso na noben način povezani z vprašanjem razorožitve in ne omenjajo prepovedi atomskega orožja. Kar se tiče nadzorstva pa pravi list, da je edini namen tega predloga omogočiti zbiranje informacij na ozemlju drugih držav. «Ti predlogi, zaključuje list, ne morejo biti trdna podlaga za rešitev vprašanja. Njih sprejem bi imel edini učinek prispevati k nadaljevanju oboroževalne tekme.

«New York Times» pa piše, da bo za Sovjetsko zvezo težko izogniti se neposrednemu odgovoru na zadnje ameriške predloge Ameriški predlogi, pravi list, so tako logični in praktični, da se bo Sovjetska zveza težko izognila neposrednemu odgovoru s tem v zvezi.»

Kakor se je danes zvedelo, gredo novi sovjetski predlogi mnogo bolj daleč kakor dosedanji, kar se tiče nadzorovanja nad oborožitvijo, in prvikrat vključujejo Eisenhowerjev načrt za medsebojne inšpekcije z zraka. Zahodne države sedaj skrbno proučujejo nove predloge. Američani ugodno gledajo na dejstvo, da je bil Eisenhowerjev načrt vključen v formalne sovjetske predloge, in na današnjem sestanku pododbora je ameriški delegat Stassen postavil več vprašanj Gromiku s tem v zvezi. Ameriška vlada pa ne bo izrekla mnenja o novem sovjetskem načrtu do prihodnjega tedna.

Zatrjuje se tudi, da bodo ZDA prihodnji teden stavile nadaljnje predloge. Z ameriške strani se vsekakor zatrjuje, da so novi sovjetski predlogi «v celoti bolj konkretni predlogi, kakor propagandistični predlogi» in «se znatno odddaljujejo» od prejšnjih predlogov.

Island zahteva umik čet NATO

REYKIAVIK, 28. - Islandski parlament je sprejel resolucijo, s katero zahteva umik čet NATO z otoka. Resolucija zahteva, naj se revidira pogodba iz leta 1951, ki urejuje bivanje čet NATO na Islandu, in na podlagi katere ima ameriško letalstvo sedaj v Keflaviku letalsko oporišče.

Kakor je znano, je včeraj odstopil ministrski predsednik Thors skupno z vso vladO ker je progresivna stranka izstopila iz vlade in tako razbila koalicijo s strankO neodvisnosti, ki ji predseduje Thors. Danes so poslanci progresivne stranke glasovali za omenjeno resolucijo skupno s socialnimi demokrati, s stranko za narodno obrambo in s komunisti.

Predsednik republike Asgeirsson je prosil vladO, naj ostane na oblasti za izvrševanje upravnih poslov do izrednih volitev, ki bodo 24. junija.

Malenkov o odnosih med SZ in Anglijo

LONDON, 28. — Sovjetski minister za električne centrale Malenkov se je vrnil iz Glasgowa v London, kjer ga je sprejel sovjetski poslanik Malik in drugi sovjetske osebnosti. Drugi člani sovjetske delegacije so ostali na Skotskem, kjer si bodo ogledali še druge električne centrale.

Parlamentarna skupina za angleško - sovjetsko prijateljstvo je danes priredila Malenkovu kosilo. Ob tej priliki je Malenkov izjavil: «Mi želimo biti prijatelji Velike Britanije in mislimo, da je v tem podlaga za mir. To ne pomeni, da hočemo sejati razdor med Veliko Britanijo in drugimi državami. Dejansko želimo mi prijateljske odnose med nami in temi državami, kakor tudi med temi državami samimi.»

Po kosilu se je Malenkov zadržal četrt ure v tribuni za goste v spodnji zbornici in je poslušal nekatere kritike liberalnega voditelja Daviesa proti tarifni politiki vlade glede transportov. Pozneje se je Malenkov udeležil seje odbora za goriva laburistične parlamentarne skupine. Na seji je Malenkov med drugim izjavil, da se mu zdi, da bo leta 1960 Sovjetska zveza zaostajala samo za ZDA na področju proizvajanja električne energije in bo pozneje lahko prišla na prvo mesto.

Zunanji minister Selwyn Lloyd je izjavil v spodnji zbornici, da bo Bulganina in Hruščeva spremljalo ob obisku v Veliki Britaniji 14 sovjetskih policijskih agentov, ki imajo skrbeti za njiju varnost. Minister je poudaril, da je dovoljenje za prihod teh agentov običaj v primeru obiska tujih državnikov.

NEW YORK, 28. — Čile, Kuba in Ekvador so predlagali, naj se začetek prihodnjega zasedanja glavne skupščine zakasni do novembra. In poudarjajo, da so «številne delegacije mnenja, da bi bila ta odložitev z naklonjenostjo sprejeta». Sodijo, da bo predlog treh južnoameriških držav sprejet.

«Pravda» o odgovornosti Stalina za nezakonitost in represije

V dolgem članku razčlenjuje list Stalinovo politiko, ki jo je vodil v vseh obdobjih in poudarja neizmerno hude posledice, ki jih je imela njegova politika časčenja osebnosti in način njegovega vodstva

MOSKVA, 28. — Prezidij vrhovnega sovjeta SZ je objavil ukaz, na podlagi katerega se odlikuje z Leninovim redom 442 starih boljševikov, revolucionarjev iz leta 1905-1907. Z redom rdeče zastave dela pa se odlikuje drugih 897 revolucionarjev. Seznam odlikovanih bo objavljen v kratkem, tako da bo mogoče eventualno ugotoviti, kateri od revolucionarjev so bili rehabilitirani.

Zvedelo se je tudi, da je sedaj na delu uradna komisija, da prouči primere starih boljševikov, ki so bili proti koncu desetletja 1930-1940 epurirani, konfinirani ali drugace odstranjeni.

Agencija Tass pa je danes objavila dolg članek moskovske «Pravde» pod naslovom «Cemu je časčenje osebnosti v nasprotju z marksističnim leninističnim duhom?». List obrazlaga vzroke, zaradi katerih je 20. kongres KP SZ kritiziral Stalina. «Nedvomno, pravi list, je imel Stalin zasluge do stranke, delavskega razreda in mednarodnega delavskega gibanja. Nihče ne oporeka njegovemu deležu, ki ga je imel pri revoluciji, v državljanski vojni in borbi za graditev socializma.» Dalje pravi list, da je Stalin pobijal potvorbe Leninove misli, boril se je proti Trockemu in Zinovjevu, proti desničarskim oportunistom in buržujskim nacionalistom. «S tem si je Stalin pridobil priljubljenost in simpatijo v stranki. Toda začel si je pripisovati zasluge enega samega človeka, za velike uspehe, ki so bili dosezeni pod vodstvom komunistične stranke, in je te uspehe obrazlagal z izrednimi sposobnostmi voditelja, to je Stalina. Brez vsake osebne skromnosti ni onemogočil hvale in časčenja, pač pa ju je z vsemi sredstvi spodbujal. Kult Stalina je tako zavzel vedno bolj nevarne oblike in je postal vedno bolj hrupen.»

Zatem navaja «Pravda» dela Marxa, Engelsa in Lenina, ki obsojajo časčenje osebnosti, in dodaja: «Kar se tiče Stalina, ni mogoče reči, da se ni nikoli postavil proti pretiranemu časčenju poedinih oseb in zmanjšanju zgodovinske vloge množic, toda njegove izjave so bile vedno preveč splošnega in abstraktnega značaja. Časčenje osebnosti in način vodstva v zadnjem delu Stalinovega življenja sta povzročila veliko škodo. To je privedlo k potvorbi strankinih načel, kršitvi revolucionarne zakonitosti in k neopravičljivemu zatiranju. Iz tega vzroka so se imperialistični agenti, kakor Berja in njegovi sodelavci, lahko polastili vodilnih mest v stranki in vladi. Poraz, ki ga je zadal centralni komite tej tolpi bednikov, je omogočil vzpostavitev socialistične zakonitosti v državi. Odločno stališče, ki sta ga zavzela centralni komite in 20. kongres proti časčenju osebnosti, ter obrazložitev škodljivosti tega časčenja imata veliko teoretično in praktično važnost. List omenja nato, da morajo po Leninovem nauku imeti množice pravico do izvolitve svojih voditeljev, do njih izmenjave z drugimi in do nadzorovanja njih delovanja v vseh podrobnostih, in dodaja, da «kolektivno vodstvo in razvoj socialistične demokracije ne predstavljata odrekanja vloge in odgovornosti voditeljev. Centralni komite je sprejel odločne ukrepe za vzpostavitev kolektivnega vodstva ter za razvoj kritike in samokritike. Ti ukrepi so že povzročili v državi nov zalet dejavnosti in zbudili ustvarjalno pobudo množic.»

Zatem ugotavlja «Pravda», da je časčenje osebnosti ustvarilo na vseh področjih zgrešene metode: «birokratično vodstvo, preziranje pobud baze, zakrinkanje krivd in napak, potvarjanje stvarnosti». Velike napake, ki jih skuša sedaj centralni komite popraviti, so bile na pr. napravljene v kmetijstvu. Časčenje osebnosti je imelo svoj negativni vpliv na znanstvenem področju, tako na pr. kar se tiče zgodovine in filozofije. Navede naj se kot primer Stalinova biografija, ki je bila napisana z njegovim neposrednim sodelovanjem. «Zgodovina komunistične stranke SZ» ima isti pečat. V zgodovinskih delih se do sedaj ni poudarjala vloga stranke, vojske in ljudstva v veliki patriotični vojni. Na splošno je samo Stalin imel pravico do spopolnjevanja teorije, da izrece originalne stvari, medtem ko so drugi lahko samo razlagali njegove ideje.»

«Na umetniškem in literarnem področju je bilo mnogo filmov, romanov in slik, katerih edini namen je bil častiti Stalina. Znebiti se moramo ostankov časčenja osebnosti. Likvidacija tega je zelo važna naloga ki naj nam omogoči, da izključimo možnost, da bi se povrnilo podobno časčenje v kakršnikoli obliki.»

List zaključuje svoj članek s poudarkom, da je «stranka odločno načela vprašanje likvidacije časčenja osebnosti, zato da se v celoti vzpostavijo leninistična načela in da se s tem ustvarijo bolj ugodni pogoji za izpolnjevanje našega skupnega dela.»

«Izvestja» pa poudarjajo danes v svojem uvodniku nujnost povečanja vloge sovjetov, glasilo sindikatov «Trud» pa poudarja, da je treba strogo spoštovati zakonitost, kar se tiče zakonika o delu, in poziva sindikate, naj bediju nad pravicami delavcev.

Grotewohl obsoja nezakonitosti v sodstvu

Kritiziral je tudi monotono delovanje ljudske skupščine in zahteval od nje «več življenjskosti» - O volitvah in združitvi Nemčije

BERLIN, 28. — Na današnji seji konference nemške enotne socialistične stranke je govoril ministrski predsednik Grotewohl o «vlogi oblasti demokratičnih kmetov v nemški demokratični republiki». Govoril je med drugim o odnosih med cerkvijo in državo in ostro napadal vmešavanje cerkve v politične zadeve. Poudaril je da ne bodo dovolili, da bi cerkvene oblasti izven nemške demokratične republike lahko vodile svojo atlantsko in miru sovražno politiko na vzhodnonemškem ozemlju.

Grotewohl je nato ostro kritiziral sodstvo v Vzhodni Nemčiji. Obsodil je državnega pravdnika Melsheimerja in prvosodno ministrico Hildo Benjamin, da sta omogočila samovoljo in krivico. Dejal je, da funkcionarji pravosodnega ministrstva in državnega pravdništva ne spoštujejo vedno zakonov, ko vršijo svoje funkcije. Navedel je nato nekatere zlorabe v zadnjem času in med temi so: nezakonita aretacija tehničnega ravnatelja neke tovarne v vzhodnem Berlinu, ki so ga obdržali v zaporu tri tedne in so ga medtem zasliševali samo enkrat; ukaz prebivalcem vasi Havelberg blizu Berlina, naj prispevajo pri pobiranju krompirja, ker sicer ne bodo dobili svojega deleža; globa deset mark nekaterim delavcem, ki niso pristali na izredno delo v okviru obnovitvenih programov.

Med svojim govorom je drž. pravdnika pozval, naj v najkrajšem času predloži ministrskemu svetu podrobno poročilo o metodah pri organih, ki so od njega odvisni. Grotewohl je izrekel resen opomin tudi ljudski in državni policiji ter poudaril, da ne bo niso dovoljena kriza dejanja».

V svojem govoru je Grotewohl omenil tudi volitve in dejal, da je vlada pripravljena govoriti «z delavci in z vsemi naprednimi ljudmi Zahodne Nemčije o važnem vprašanju volitev, da se razjasnijo vse napačne ideje glede teh v zvezi z vprašanjem »združitve«. Po njegovih trditvah preprečujejo »reakcionarni državni aparat in vezi, ki izhajajo iz napadalnih in vojnohujskaških pogodb. Zaradi tega v Nemčiji, da bi odločala pravih svobodnih volitev. «To, kar je Hitler dosegel z zakonom o izrednih pooblastilih, skuša Adenauer dosegati v zvezni republiki z vojnimi zakoni», je dejal Grotewohl. Kritiziral tudi vzhodnoberlinsko ljudsko skupščino, ki ljudska skupščina, je dejal, ima anemičen stil, medtem ko bi morali dovoliti, da v njej govori zdrava pamet». Obsojal je, da večkrat potekajo debate v skupščini in pred ministri, ne da bi vzbudile zanimanje tudi ko gre za vzroke zadeve, ter je poudaril, da je treba priti do «življenjskega parlamenta», ki bo zastopal ljudstvo «Državni funkcionarji so večkrat kršili načela demokracije in državne zakone. Državni uradniki se postavljajo nad parlament in postajajo njegovi varuhi. Večkrat se na sejah skupščine kritike delavcev potlačijo.» Nato je sporočil, da se bo sedanja centralna nadzorstvena komisija spremenila v ministrstvo za državno nadzorstvo.

Na koncu je Grotewohl dejal, da ljudska vojska ni v nasprotju z interesi drugih narodov, ker samo brani vzhodnonemško republiko.

Za Grotewohlom je govoril državni pravdnik Melsheimer, ki se je zahvalil ministrskemu predsedniku, da je opozoril na pomanjkljivosti pri njegovem delu, in priznal, da se v številnih primerih nista spoštovala zakonitost in socialistični red. Dodal je, da bodo vsi državni pravdniki v državi «navdušeni», da lahko pripravijo poročilo o svojem delovanju kakor zahteva Grotewohl.

Na koncu je Melsheimer izjavil, da bo Grotewohlova kritika spodbodla državne pravdnike v Vzhodni Nemčiji, da «izboljšajo svoje delo».

IZJAVE MOŠE PIJADA AP

SKLEPI XX. KONGRESA KP SZ NISO MANEVRI IN TAKTIKA

Jugoslovani so še posebej zadovoljni, ker so mnogo prestali zaradi Stalinovega despotizma

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 28. — Na vprašanje agencije Asociated Presse, kakšno je njegovo mnenje o najnovejših dogodkih v Sovjetski zvezi, o posledicah teh dogodkov na odnose z drugimi državami, posebno na Jugoslavijo, in o vplivu teh sprememb na nadaljnji razvoj socializma, je predsednik zvezne skupščine Moša Pijade odgovoril:

«Menim, da je danes vsemu svetu jasno, da je treba kot jalove zavreči vse teorije, da so spremembe v politiki SZ po Stalinovi smrti, nove smeri in tendence, ki se javljajo v notranjem življenju in zunanji politiki, manevri, taktika in podobno. Dvajseti kongres KP ZSSR je dejansko najvažnejši dogodek za narode te velike države od zmage ruske oktobrske revolucije. Ne glede na to, kako se pojmujejo in tolmačijo ta ali ona postavka v najvažnejših govorih in sklepih tega kongresa, je bi kongres močan in zelo pozitiven prispevek v iskanju poti za krepitev in ohranitev miru v svetu, za aktivno koeksistenco med državami najrazličnejših notranjih ureditev in

VREME VČERAJ
Najvišja temperatura 10,5, najnižja 7,5, ob 17. uri 9, zračni tlak 1024,4 raste, veter 44 km na uro, vlaga 58 odst., nebo 3 desetine pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 7,5.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Danes, ČETRTEK 29. marca
Jana, muč., Uma
Sonce vzide ob 5.52 in zatone ob 18.29. Dolžina dneva 12.37. Luna vzide ob 22.07 in zatone ob 6.56.
Jutri PETEK 30. marca
Angela, vd., Branivoj

PO SPREMEMBI POKRAJINSKEGA VOLILNEGA ZAKONA

Tržaško vodstvo Unità Popolare obsoja krivični ukrep vladnega komisarja

Unità Popolare ugotavlja v svoji protestni resoluciji, da je ta ukrep v izključno korist vladne stranke in njenih zaveznikov

V zvezi s spremembo pokrajinskega volilnega zakona za pokrajinske volitve na našem področju nam je tržaško vodstvo «Unità Popolare» poslalo naslednjo protestno resolucijo:

«Tržaško vodstvo ‚Unità Popolare' je na sestanku proučilo odlok 83 vladnega komisarja, s katerim so bile vnesene bistvene spremembe zakonu z dne 8. marca 1951. leta italijanske republike, ki določa pravila za izvolitev pokrajinskih svetov, veljavne za celotno italijansko republiko.

Tržaško vodstvo «Unità Popolare» ne obsoja tega krivičnega ukrepa samo iz formalnih razlogov, ampak tudi zaradi tega, ker predstavlja izjemo, in sicer kljub izrednemu položaju Trsta. (Znano je, da obstaja med prebivalstvom tržaške občine in ostalimi občinami pokrajine velika razlika med številom prebivalstva). To pa se dogaja, čeprav ne v enaki meri, tudi v nekaterih drugih italijanskih pokrajinah (na primer v Genovi), ne da bi to dejstvo povzročilo spremembo zakona.

Očitno je, da je to samovoljno dejanje samo prikrito z neosnovano zaskrbljenostjo «obrambe italijanstva». V resnici pa je ta ukrep izključno v korist vladne stranke in njenih zaveznikov. Te stranke samo poglabljajo brazdo med Trstom in ostalo Italijo ter med mestnim prebivalstvom in prebivalstvom našega podeželja, da bi s tem ohranile svoje privilegirane položaje.

Prvi morajo protestirati proti temu samovoljnemu dejanju vsi tisti, ki verujejo v demokratično in republikansko Italijo, ki so bili z njo vedno povezani in ki prav zaradi tega odbijajo vse, kar preveč spominja na žalostno preteklost.»

O nedavni spremembi pokrajinskega volilnega zakona smo pisali in protestirali že včeraj. Vladni komisar je z odlokom štev. 83 napravil grobo diskriminacijo proti vsemu demokratičnemu prebivalstvu in še posebno proti Slovencem. Proti temu krivičnemu ravnanju vladnega komisarja protestira vsa demokratična javnost, kar nam priča tudi zgoraj objavljena resolucija.

Poleg tega je vladni komisar kršil tudi duha londonskega memoranduma, ki ne dovoljuje spreminjanja upravne razdelitve področja v škodo slovenskega življa. Cemu in komu služi sprememba pokrajinskega volilnega zakona, je razvidno iz razdelitve pokrajine na volilna področja, ki so bila ustanovljena tako, da zadovoljijo predvsem demokristjane in njihove zaveznike.

Po diskusiji v občinskem svetu

Za preprečitev novih sodnih izgonov

Poročali smo že, da je tržaški občinski svet na svoji zadnji seji zahteval ohranitev do sedaj veljavnega postopka pri izvrševanju stanovanjskih izgonov. Z ukrepom sodnih oblasti se je namreč spremenil ta postopek tako, da obstaja resna nevarnost 500 do 1000 novih izgonov. Do tega položaja je prišlo zaradi nasprotujočih si zakonskih določil, ki veljajo v Trstu in v ostalih pokrajinah republike. Takoj po vojni so namreč zavezniške oblasti zaradi izredno ostre stanovanjske krize uvedle zaporo izgonov, ki je veljala v neokrnjeni obliki do lanskega leta, ko je vladni generalni komisar z ukazom št. 159 uvedel postopno ukinitev zapore.

Proti temu ukazu je že takrat protestirala večina prebivalstva, saj stanovanjski položaj v Trstu še zdaleč ni ugoden in še vedno vlada resna stanovanjska kriza. Tega dejstva se je delno zavedal tudi vladni komisar, ki je predpisal, da izgone izvršuje sodnik, ki mora upoštevati možnosti stanovalca, da si poišče drugo stanovanje, odnosno, če lahko javne ustanove stanovalcu nudijo vsaj delno zadovoljivo zavetje.

Z ukrepom sodnih oblasti pa bi se položaj na osnovi novega italijanskega zakona bistveno spremenil in bi sodnik ne odločal več o izgonih v primerih, ko gre za svobodne stanovanjske pogodbe, sklenjene po 1. marcu 1947, ko je pričel veljati sistem ponudbe in povpraševanja. Poleg tega bi se lahko izvedli izgoni tudi za one stanovalce, ki plačujejo «stare» blokirane najemnine in ki so bili zaradi neplačevanja najemnine ali drugih razlogov obsojeni. V takih primerih namreč ti najemniki avtomatično preidejo v vrste stanovalcev brez blokiranih najemnin.

Ukrep sodnih oblasti torej bistveno spreminja sedanjo prakso in omogoča izvrševanje sodnih izgonov prav za najrevnejše kategorije prebivalcev, ki nimajo možnosti plačevanja visokih najemnin. Istočasno pa se tudi splošni stanovanjski položaj nič ne zboljšuje in občina ter ostale javne ustanove ne razpolagajo niti z zasilnimi stanovanji za vse te številne družine, ki se bodo lahko znašle pred izgonom.

Počastitev junakov iz Ul. M. d'Azeglio

Včeraj dopoldne so delegati Zveze partizanov položili v Ul. M. d'Azeglio venec na kraju, kjer so pred enajstimi leti nacifašisti usmrtili štiri antifašistične borce Giorgia De Roso, Remigia Visinija, Silvia Stocchija in Sergeja Cebronija.

PROTI LOČENIM POGAJANJEM ZA PROIZVODNO NAGRADO

Velik uspeh včerajšnje stavke delavcev ladjedelnic in Tovarne strojev

Medtem pa niso pokazala dosedanja pogajanja med ravnateljstvom CRDA in Delavsko zbornico CISL nobenega pozitivnega rezultata

Protestna stavka, ki jo je napovedala FIOM - CGIL v ladjedelnici Sv. Marka v Trstu in ladjedelnici Sv. Roka v Miljah ter ki se je včeraj razširila tudi na Tovarno strojev, je zelo dobro uspela, zlasti če pomislimo, da jo je napovedala samo ena sindikalna organizacija, medtem ko se druga pogaja z ravnateljstvom CRDA. Kot je znano, so delavci protestirali s stavko proti ločenim pogajanjem o proizvodni nagradi, s katerimi skuša ravnateljstvo CRDA razbiti enotnost delavcev, pri čemer krši tudi sporazum o delovanju tovarniških odborov (notranjih komisij). Te poskuse ravnateljstva pa podpira s svojim ravnanjem tudi Delavska zbornica CISL, ki je pristala na ločena pogajanja.

Kljub nasprotni dejavnosti določenih krogov se je udeležilo stavke v ladjedelnici Sv. Marka 80 odstotkov delavcev, v ladjedelnici Sv. Roka 75 odstotkov in v Tovarni strojev, kjer so proglasili stavko šele včeraj, 62 odstotkov. Celo urad za delo priznava, da se je udeležilo stavke 57,5 odstotka delavcev CRDA. Te številke jasno kažejo, kakšna je usmerjenost delavcev, ki v veliki večini nasprotujejo ločenim pogajanjem, ki ne morejo zagotoviti delavstvu uspeha, marveč šibijo delavstvo nasproti delodajalcem, to je proti ravnateljstvu CRDA.

Da je edino enotnost pomemben pogoj za uspešno borbo, nam dokazuje tudi uspeh skupne borbe delavcev v Tržaškem arzenalu, katerega ravnateljstvo je priznalo delavcem 10.000 velikonočne nagrade, razen tega pa tudi sklenilo, da jim izplača predujem na božično nagrado (trinajsto plačo). Prav tako bodo tudi v ladjedelnici Sv. Justa izplačali delavcem 7.000 lir nagrade, uradnikom pa polovico mesečne plače. Kjer nastopajo delavci enotno, dosežejo uresničenje svojih zahtev. To bi lahko služilo kot dober nauk tudi za vodstvo Delavske zbornice CISL in vodstvo njenega sindikata kovinarjev.

Kar se tiče ločenih pogajanj za izplačilo proizvodne nagrade med vodstvom CRDA in sindikatom kovinarjev Delavske zbornice CISL, se je izvedelo, da niso imela ta pogajanja doslej še nobenega uspeha. Predvčerajšnjim so se pogajanja zavlekla tudi po polnoči, včeraj pa so se nadaljevala od 9.30 do 16. ure. Po neuspehu pogajanj je sklical sindikat kovinarjev Delavske zbornice CISL sestanek članov tovarniških odborov, na katerem so razpravljali o nastalem položaju. Danes ob 9. uri se bodo pogajanja nadaljevala. Če se ne bodo sporazumeli, tedaj se bo baje tudi sindikat kovinarjev Delavske zbornice CISL odločil za stavkovno akcijo.

Ločena pogajanja vodijo tudi «svobodni» sindikati z ravnateljstvom CRDA v Tržiču. Ravnateljstvo tamkajšnje ladjedelnice je predložilo notranji komisiji zahtevo po splošnem znižanju akordnih dodatkov za 4 odstotke. Razen tega pa je predložilo tudi razpredelnico za kakih 400 predmetov, za katere pride v poštev akordno delo. Po tej razpredelnici bi se zaslužek delavcev pri akordnem delu znižal od 10 do 60 odstotkov.

Glede zahteve vseh delavcev po izenačenju tržaških mezd z genovskimi, so sindikati na podlagi točnih podatkov ugotovili, da zaslužijo genovski kovinarji od 8.000 do 10.000 lir več na mesec kot tržaški.

Danes ob 16.15 bo v Ul. Madonnina 19 skupščina delavcev ladjedelnice Sv. Marka. Sklicuje jo tržaška FIOM-CGIL.

Tram na glavo

Med delom pri gradnji nove stavbe v Ul. sv. Marka je 46-letnemu Pietru Schergatu iz Ul. del Bosco priletel na glavo majhen lesen tram, ki je padel z vrha hiše.

Schergat se je takoj po nezgodi zatekel z zasebnim avtom v bolnišnico in ker so mu zdravniki ugotovili precej globoko rano na zatilniku in praske na hrbtu, so ga s prognozo okrevanja v 8 dneh pridržali na I. kirurškem oddelku.

Skupščina pomorščakov

Včeraj je bila v Ul. Zonta skupščina upokojenih pomorščakov in pomorščakov, ki so še v službi. Skupščine se je udeležil tudi Domenico Marchioro. Na njej so razpravljali o raznih splošnih vprašanjih stroke. Med drugim so obravnavali tudi vprašanje prehoda upokojenih pomorščakov iz INAM v Jadransko pomorsko bolniško blagajno in vprašanje doplačila prispevkov pomorščakov bivše avstro-ogrske mornarice za priznanje pokojnine. Ti dve in druga vprašanja so obravnavali v okviru reorganizacije FILM v Trstu. CGIL in INCA bosta namreč odločno podprla sindikat pomorščakov za rešitev raznih sindikalnih in socialnozavarovalnih vprašanj. V diskusijo o teh vprašanjih so posegli številni pomorščaki.

PO RIMSKI MEDNARODNI ŽELEZNIŠKI KONFERENCI

Nove železniške tarife za tranzitni promet ČSR

Nova razdelitev železniških zvez in uveljavitev pomembnih tarifnih olajšav za prevoz češkoslovaškega blaga v Trst

Poročali smo že, da je bila med 13. in 17. marcem v Rimu mednarodna železniška konferenca o direktni tarifi za prevoz blaga ČSR - Trst - prekomorje. Na tej konferenci so načelno razpravljali o razdelitvi češkoslovaškega tranzitnega prometa med različnimi železniškimi zvezami in o novih železniških tarifah.

Najbolj pereče je bila seveda vprašanje razdelitve tranzitnega prometa, saj so pri tem interesi različnih zainteresiranih železniških uprav nasprotni. Po poročilih tržaške gospodarske agencije ASTRA so na konferenci nekoliko izpremenili dosedanjo razdelitev prometa v korist italijanske trbiške proge. Na osnovi tega določila bodo odslej usmerili blago iz Češke proti Trbižu, iz Moravske pa proti Podrožci na Koroškem, medtem ko bodo slovaško blago še nadalje prevažali po madžarskih odnosno jugoslovanskih državnih železnicah.

Na zahtevo italijanske in jugoslovanske železniške uprave so sklenili, da bodo preusmeritev prometa proti Trbižu ponovno proučili cez leto dni, ko bodo znani že konkretni rezultati tega sporazuma.

Italijanske železnice so odobrile za prevoz češkoslovaškega blaga iste ugodnosti, katere že veljajo za prevoz avstrijskega tranzitnega blaga in torej tudi za češkoslovaško tranzitno blago ne bodo plačevali povišanih tranzitnih tarif. Avstrijske železnice bodo še nadalje uporabljale za 10 odstotkov znižano tranzitno tarifo, ki bo izpremenjena samo za prevoz lesa. Do sedaj so namreč za les zaračunavali 7,5-odstotni popust, medtem ko bodo odslej le 5-odstotni popust. Predstavnik italijanske železniške uprave je v zvezi s tem povečanjem tarife za prevoz lesa interveniral pri avstrijskih delegatih zato, da bi ohranili dosedanji popust. Pri tej interveniji ga je podprl tako češkoslovaški kot jugoslovanski delegat. Avstrijski predstavnik je zagotovil, da bodo povečanje tarife za les ponovno proučili.

Jugoslovanske državne železnice bodo uporabljale za češkoslovaški tranzitni promet proti Trstu znižane tarife za 10-40 odstotkov. Ta znižanja se bodo računala na novo tranzitno tarifo, ki bo stopila v veljavo 1. aprila. Madžarska pa bo še nadalje uporabljala enotno tranzitno tarifo, ki velja v vseh vzhodnih deželah. ČSR bo za ta promet uveljavila 10-odstotno znižanje na svoje notranje tarife.

Skupščina trgovinskih uslužbencev

Na skupščini so se zbrali tudi trgovinski uslužbenci in uslužbenci zadrug. Uslužbencem so poročali o sporazumu za poenotenje plač in o pogajanjih za sklenitev sporazuma za uslužbence zadrug.

Natečaj za mesta občinskih tajnikov

Tržaška prefektura sporoča, da bo v prihodnjem državnem Uradnem listu razpisan natečaj za mesta občinskih tajnikov začetne stopnje v občinah 4. razreda.

Interesenti morajo v roku, ki bo določen v Uradnem listu, poslati prošnjo na kolkovanem papirju za 200 lir ter predpisane dokumente na tržaško prefekturo in jo nasloviti na notranje ministrstvo.

Zaključek šolskega leta

Minister za javno vzgojo Rossi je glede zaključka šolskega leta izjavil, da se bodo letos pouk in izpiti v šolah zaključili, razen primerov višje sile, v dobi kot lani: pouk ob koncu maja, izpiti pa sredi junija. Vsekakor pa bo treba upoštevati morebitno zasedbo učilnic za upravne volitve.

OD 1. JANUARJA DO 20. MARCA LETOS

99 gozdnih požarov povzročilo za 13.200.000 lir škode na drevescih

V tržaški občini je bilo 66, v miljski 10, v dolinski 9, v nabrežinski 8, v repentaborski 4 in v zgoniški 2 požara

Zadnje mesece vedno bolj pogosto čitamo poročila, da se je tu ali tam vnela suhljad, grmičevje ali suha trava, da je požar zajel toliko in toliko kvadratnih metrov površine ter povzročil večjo ali manjšo škodo. Od 1. januarja do 20. marca letos je bilo že nič manj kot 99 takih požarov, ki so povzročili skupno okoli 13.200.000 lir škode. V tržaški občini je bilo 66 požarov, v nabrežinski 8, v miljski 10, v dolinski 9, v zgoniški 2, v repentaborski pa 4.

Največ škode je povzročil požar v Bošketu, kjer je zajel 60 tisoč kv. m površine in napravil za 8,350.000 lir škode. Sledi požar pri Ricmanjih, ki je zajel 20.000 kv. m in napravil 2,500.000 lir škode, pri Opčinah (50.000 kv. m in 500.000 lir škode), pri Dolini (8000 kv. m in 500 tisoč lir škode) ter še druga dva požara pri Opčinah, ki sta povzročila nad 360.000 lir škode. Največ požarov je torej bilo v tržaški občini, in sicer na Greti, v Škorklji, v Barkovljah, Rojanu, Rocolu, v Padričah, na Opčinah in na Kontovelu. Najbolj so bili prizadeti mladi nasadi smrek, borovca in cipres, zaradi tega je škoda tem večja, ne glede na dejansko vrednost drevesc, ampak na slabe posledice v gozdnem bogastvu našega področja, ki je že tako revno. Spričo tega moramo biti res zaskrbljeni, če upoštevamo, kakšne važnosti so posebno pri nas taki nasadi.

Glede požara v borovcu pri Ricmanjih, ki je izbruhnil v nedeljo zjutraj ter uničil veliko število mladih drevesc in, kakor smo že omenili, povzročil 2.500.000 lir škode, je preiskava policijskih organov ugotovila, da so požar povzročile iskre pomožne lokomotive vlaka, ki vozi v Drago. To se večkrat dogaja, uprava železnic pa odklanja vsako odgovornost. Kdo bo poravnal škodo, ki jo je utrpela ricmanjska srenja? Vsekakor bi bilo pravilno, da se zadeva uredi in da se gozd zaščiti, da ne bo več takih požarov.

Priznati je treba, da so ob vsakem požaru gasilci dali vse od sebe, da bi preprečili nadaljnjo škodo in pogasili požar. Prav tako posveča veliko skrb mladim nasadom Inšpektorat za gozdarstvo. Žal pa moramo ugotoviti in obsoditi malomarnost in površnost tistih meščanov, ki gredo na izlete, prižgejo cigareto in odvržejo vžigalice in ogorke v suho travo ali suhljad. Verjetno se niti ne zavedajo, da tako lahko povzročijo veliko škodo. Prav gotovo se v zimskem času suhljad ne vname sama. Nekdo povzroči požar.

Ob tej priliki bi radi opozorili še na nekaj drugega. Ponekod imajo namreč kmetje navado, da ob tem času zažgejo robido, suho travo itd. Ne maramo obdolžiti nobenega, toda spričo velike škode, ki jo povzročajo požari in glede na nevarnost, ki nastane ob takih požigih suhe trave, robide, odpadkov itd., je nujno potrebno, da so kmetje pri tem res previdni. Paziti pa je treba predvsem na otroke, ki se radi igrajo z ognjem in ne vedo, kakšno škodo lahko napravijo svojcem in skupnosti.

Nezgoda na delu

Med delom na 8 metrov visoki lestvi je 20-letni klepar Marij Dubričič z Lonjerske ceste 286 včeraj na dvorišču stavbe št. 11 v Ul. Paduina nepričakovano izgubil ravnotežje in padel v globino, kjer je obležal, dokler ga niso z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico.

Ker so mu zdravniki ugotovili hude udarce na hrbtu z verjetnimi hrbteničnimi poškodbami, so ga nemudoma sprejeli na ortopedskem oddelku, kjer menijo, da bo okreval v 15 ali najkasneje v 20 dneh.

Podlegla poškodbam

V noči med torkom in sredo je na ortopedskem oddelku podlegla poškodbam 79-letna Marija Pene vd. Rozman iz Ul. M. D'Azeglio, katero so sprejeli v bolnišnico 23. t.m. Tistega dne je namreč ženska nerodno padla na tla v notranjosti pokritega trga in ker je bilo njeno stanje že tedaj resno, so si zdravniki pridržali prognozo.

Avto podrl pešca

V trenutku, ko je 69-letni upokojenec Celestino Bragagnolo iz Ul. Ricci hotel včeraj zvečer prekoračiti Ul. Giulia, se je vanj zaletel neki avtomobilist, ki je bil namenjen proti središču mesta.

Bragagnola, ki se je pri padcu močno poškodoval, je bil z rešilnim avtom prepeljan v bolnišnico, kjer so ga zaradi rane na tilniku in nad desnim očesom ter zloma leve noge sprejeli s prognozo okrevanja v 40 ali 60 dneh na ortopedskem oddelku.

* * *

Včeraj ob 22.45 se je 24-letni Giuseppe Catalanotti iz Ul. Revoltella zatekel z rešilnim avtom v bolnišnico, kjer so mu zdravniki izprali razne praske na obeh nogah in ga nato s priporočilom nekaj dni počitka odslovili.

Pešec trčil v vespo

Zaradi udarcev in prask na raznih delih telesa so včeraj zgodaj popoldne sprejeli na opazovalnem oddelku 36-letnega Marija Flega iz Ul. Bonomea. Mož, ki se je zatekel z rešilnim avtom v bolnišnico, je povedal, da se je med vožnjo z vespo po ulici v kateri stanuje, zaletel vanj neki pešec, ki ga je tudi podrl na tla. Če ne bo komplikacij, bo Flego okreval že v nekaj dneh.

Sestanek aktivistov gradbene stroke

Drevi ob 18.15 bo v Ul. Zonta 2 sestanek sindikalnih aktivistov gradbene stroke nove Delavske zbornice CGIL.

Gledališče v Križu

V nedeljo 1. aprila ob 15. uri

J. B. Priestley

Sreča, kje si?

GLEDALIŠČA

GLEDALIŠČE VERDI

Danes ob 21. uri se bo igralska skupina Alde Valli poslovila od tržaškega občinstva s ponovitvijo Ibsenovega «Doma Rosmerjevih». Pri gledališki blagajni se nadaljuje prodaja vstopnic.

Razna obvestila

Drugi planinski pohod SPDT skozi Glinščico. SPDT razpisuje nagradno tekmovanje po ekipah na drugem planinskem pohodu po tradicionalni progi iz Glinščice čez Mali Kras, Botač, Jezero, Bazovico, Gornji Ključ in Boršt v Glinščico h Kljunovemu mlinu, ki bo v nedeljo 22. aprila t. l. Natančni pravilnik tekmovanja bo pravočasno javljen.

Ljudska prosveta

Izvršni odbor Slovenske prosvetne zveze v Trstu bo imel sejo jutri, 30. marca ob 18. uri na sedežu v Ul. Roma 15.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 28. marca t. l. se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo je 6 oseb, poroke pa so bile 3.

POROČILI SO SE: trošarinski uradnik Danilo Socal in bolničarka Didonia Santin, mizar Mario Giberna in gospodinja Jolanda Oretti, barist Alberto Mega in gospodinja Graziella Carlin.

UMRLI SO: 79-letni Carlo Sbisà, 84-letni Giovanni Stres, 79-letna Maria Pene vd. Rozman, 79-letna Antonija Kaloper vd. Helbriegel, 77-letna Clementina Lapenna, 41-letni Jordan Pertot.

NOCNA SLUŽBA LEKARN V MESECU MARCU

Codermatz, Ul. Tor San Piero 2; De Colle, Ul. P. Revoltella 42; Depangher, Ul. S. Giusto 1; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Zanetti, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Skednju

KINO

Rossetti. 15.00: «Veliko upanje», L. Maxwell, F. Lulli.
Excelsior. 15.00: «Bela vrtoglavica». Film z zimske olimpiade.
Fenice. 15.00: «Afriška kraljica», H. Bogart, K. Hepburn.
Nazionale. 15.00: «Prismuknjenec», D. Fò, F. Rame.
Filodrammatico. 16.00: «Onkraj reke», A. Murphy, L. Gaye.
Supercinema. 16.00: «Privatna vojna majorja Bensona», C. Heston, J. Adams.
Arcobaleno. 16.00: «Največja tatvina brez na svetu», A. Sheridan, S. Cochran.
Astra Rojan. 16.00: «Otok strasti», S. Hayden, M. Caroli.
Capitol. 16.00: «Osemnajstletnice», M. Allasio, N. Ricoto.
Cristallo. 16.00: «Prismuknjenec», D. Martin, J. Lewis.
Grattacielo. 22.00: «Carmen Jones».
Alabarda. 16.00: «Zgodba o Glenu Millerju», J. Allyson, J. Stewart.
Ariston. 16.00: «Morje okrog nas». Sledi W. Disney: «Eskimski lovci».
Armonia. 15.00: «Moja žena mi rajši svojega moža», B. Grable, M. Champion.
Aurora. 16.00: «Poletni čas», K. Hepburn, R. Brazzi.
Garibaldi. 15.30: «To noč vzide sonce», J. Jones, J. Garfield.
Ideale. 16.00: «Cigani», D. Corsaro in konj Cigan.
Impero. 16.00: «Kruh, ljubezen in...», S. Loren, V. De Sica.
Italia. 16.00: «Marcellino pan y vino», Pablito Calvo.
S. Marco. 16.00: «Jankee paša», J. Chandler.
Kino ob morju. 16.00: «Kjer je svoboda», Totò, N. Dover.
Moderno. 16.00: «Akcija Afrika», kerna.
Savona. 15.30: «Ko planeti trčijo», B. Rush, P. Hason.
Viale. 16.00: «Tujčeva roka», A. Valli, T. Howard.
Vittorio Veneto. 16.00: «Nismo angeli», H. Bogart, A. Ray.
Belvedere. 15.30: «Cena za dolžnost», E. Parker, R. Taylor.
Marconi. 16.00: «Lilli in klošarji», Walt Disney.
Massimo. 16.00: «Zlomljena lilija», M. Vitale, A. Farnese.
Novo cine. 16.00: «Polnoč je, gospa Schweitzer», P. Fresnay, J. Moreau.
Odeon. 16.00: «Modri angeli», M. Dietrich.
Radio. 16.00: «Afriški zaklad», H. Bogart, G. Lollobrigida.
Venezia. 15.30: «Ženska, ki se je v hoteli lincati», J. Lund.
Skedenj. 18.00: «Noč v Benoškah».

RADIO

ČETRTEK, 29. marca 1956

TRST PO STAJA A

11.30 Zabavna glasba; 12.00 Pravljice za vsakogar; 12.10 Za vsakogaršnjega; 12.45 V svetu kulture; 13.30 Operne arije; 14.00 Ravel: Couperinov grob; 17.30 Schubert: Kvartet za godala; 18.00 Chopinove skladbe; 18.26 Lambert: Rio Grande; 18.40 Koncert baritonista Marijana Kosa; 19.00 Sibelius: Prizor iz Belsazarju; 19.15 Solo za violončelo; 19.30 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.05 Kreislerjevi motivi; 20.30 Poje pevski zbor iz Barkovelj; 20.50 Grieg: dve melodiji; 21.00 Dramatizirana zgodba o Jeras; 21.30 Sveti glasba iz podeželja; 21.30 Verdi: Requiem; 22.45 Respighi: Rimske pinje; 23.07 Uspavanke.

TRST I.

14.30 Tržaška kulturna kronika; 16.30 Reportaža s cilja kolesarske dirke po Kampanji; 17.00 Cimarosa: Koncert v G-duru; 20.00 Komorna glasba; 21.00 Sestanek petorice; 21.45 Koncert pianista Wilhelma Backhausa.

KOPER

Slovenska poročila: 14.15, 17.40, 22.30. Italijanska poročila: 6.15, 12.30.

5.00-6.00 Spored iz Ljubljane; 6.00 Jutranja glasba; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.00-8.00 Glasba; 11.00-12.00 Spored iz Ljubljane; 13.30 Glasba po željah; 14.40 Zabavna glasba; 15.00-16.00 Spored iz Ljubljane; 16.00 Lahka glasba; 16.15 Celrtkov koncert; 17.15 Veseli ritmi; 17.55 Intermezzo; 18.40; 19.25 Spored iz Ljubljane; 19.35 Igra orkester Percy Faith in Paul Weston; 20.00-22.15 Spored iz Ljubljane; 22.15 Stilisti iz Dixielanda; 22.45 Sentimentalne melodije; 23.15 Plesna glasba.

SLOVENIJA

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m

Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00.

11.00 Radijski koledar; 11.15 Operetna glasba; 11.45 Vaški kvartet; 12.00 Oddaja za dom in žene; 13.35 Slovenski operni koncert; 14.40 Narodne in popularnih orkestrajnih skladb; 14.30 Novi filmi; 15.15 Zbor Matelja Hubada in Emila Adamiča pje pesmi v priredbi Glasbene Matice; 16.30 Literarni večer - Vinko Trinkaus; Zelje, lepote Glasbene uganke; 18.10 Pogovor s poslušalci; 17.15 Pogovor o odmevih skozi stoletja; 18.30 Dr. Tone Stanič: Mladostnik in socialni odnosi; 18.40 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana; 20.00 Kulturni magazin; 20.15 Cetetkov večer akademskih pesmi in napevov v izvedbi ljubljenj ansambla solistov; 21.00 Lirični sopranski solo; 21.30 L. van Beethoven: Godalni kvartet v B-duru (Barylli kvartet) - D. Šostakovič: Trio za violino, čelo in klavir op. 67 v e-molu (Eberl trio).

TELEVIZIJA

17.30 Spored za otroke; 18.30 Paberki iz književnosti, umetnosti in znanosti; 20.30 Vesti; 21.00 Claudio Monteverdi: Madrigali; 22.00 Po njihovem.

Mali oglasi

AVTOMOTODIESEL MONDIAL PISTON! Delavnica za brušenje cilindrov. Motoguzzi 250 cc, 1956: 30 vadni, turistični, tovorni z prikolico kg, tovorni tricikli s prikolico platformo 1500. Vpitnjah, sajmu mestnih delih. Piačilne olajšave. Ulica Ul. F. Severo 18. Kupujemo HISO s 4 sobami, kopalnico in vrtom in obdelanim zemljiščem v Portorožu prodam ali zamenjam s hišo ali stanovanjem v Trstu ali v okolici. Naslov na upravi lista v Ul. sv. Frančiška.

Dolasni oddelek
TRST
Ul. sv Frančiška 20/III.
tel. 37-338
sprejema inserate, male oglase, osmrtnice in oznanila od 8. do 12.30 in od 15. do 18. ure.

NOVA ORGANIČNA LESTVICA ZA MESTNE REDARJE

Zbor mestnih redarjev bo vključen v občinsko osebje

Rešiti bi bilo treba tudi vprašanje poljskih čuvajev, ki bi morali biti kot pred vojno, prav tako vključeni v sestav občinskega osebja

Med postavkami letošnjega občinskega proračuna je bila tudi vsota 300 milijonov lir za vzdrževanje zbora mestnih redarjev. Ta zbor, ki je bil pred vojno v sestavu občinskega osebja, je bil vsa povojna leta upravno in disciplinsko pod oblastjo bivše ZVU oziroma conskega predsedstva, ki ga je imenovala zasedbena oblast. Sedaj pa je občina dosegla, da se zbor mestnih redarjev vrne v sestav občinskega osebja.

V ta namen bodo v petek razpravljali in glasovali o sklepu za ponovno ustanovitev zbora mestnih redarjev v sestavu občine. Odbornik za osebje prof. Cumbat je že podal svoje poročilo in razdelil svetovalcem nove organične lestvice in prehodna določila ter posebna pravila za ustanovitev tega zbora. Iz novih organičnih lestvic in prehodnih določil je razvidno, da bo štel obnovljeni zbor občinskih redarjev skupno 365 članov ali 1,11 člana na 1000 prebivalcev. Promil predvidenih redarjev na prebivalstvo je precej visok. Toda pri tem je treba upoštevati, da člani zbora mestnih redarjev ne vršijo samo navadne redarske službe oz. samo službo za nadzorstvo in urejevanje mestnega prometa, ampak tudi druge službe. Po določeni lestvici bo zbor sestavljen tako-le:

Poveljnik, njegov namestnik, 3 nadzorni častniki, 7 višjih podčastnikov (marešalov), 14 brigadirjev, 21 namestnikov brigadirjev, 44 redarjev za informativno službo, 8 redarjev za nadzorovanje živil, 11 redarjev za sanitarno službo in 255 članov za dejansko mestno redarsko službo.

Nova organična lestvica določa tudi začetne in najvišje plače, doklado na osnovi zakona o pooblastilih, funkcijsko doklado in doklado za izravnavanje mesečne plače. Poslednja doklada se izplačuje samo za člane zbora od čina maršala navzdol, ker ti ne dobivajo funkcijske doklade. Poleg tega pa je članom tega zbora določena še doklada za nadzorstvo, za obleko, za urejevanje prometa na mestnih križiščih in kvalifikacijska doklada za kvalificirane redarje. Poveljnik zbora dobi v prvem letu službe 533.400, po 10 letih pa 666.750 lir letne plače. Hkrati pa dobi še 13.500 mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih, 11.070 lir mesečne funkcijske doklade; njegov namestnik 458.880 lir začetne letne plače, 596.544 lir po 12 letih službe, 9.000 lir mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 7.670 lir funkcijske doklade na mesec; nadzorni častniki: 378.000 letno začetne plače, 491.400 po 12 letih službe, 6.500 mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 5.750 lir funkcijske doklade na mesec; marešali: 378.000 letno začetne plače, 491.400 po 12 letih službe, 6.500 mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 4.260 mesečne doklade za izravnanje mesečne plače; brigadirji: 293.880 začetne plače na leto, 396.738 po 14 letih službe, 6.000 lir mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 3.620 lir mesečne doklade za izravnanje mesečne plače; namestniki brigadirjev: 244.860 začetne plače na leto, 333.900 lir po 16 letih službe, 5.000 lir mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 3200 lir mesečne doklade za izravnanje mesečne plače; redarji vseh strok: 215.280 začetne plače na leto, 322.920 po 20 letih službe, 5000 lir mesečne doklade na osnovi zakona o pooblastilih in 2.240 lir mesečne doklade za izravnanje mesečne plače.

Od začetne do najvišje plače se plača postopoma viša vsaki dve leti. Poleg tega, kot smo že omenili, so temu osebju določene še doklade za nadzorstvo, ki gredo od 28.000 za samskega ali 36.000 za poročenega poveljnika mesečno, na 3.800 za samskega ali 6.100 za poročenega redarja; 5000 lir mesečne doklade za obleko za poveljnika, njegovega namestnika in častnike; 15 lir na uro redarjem za službo na cestnih križiščih in 1.690 lir mesečne kvalifikacijske doklade za kvalificirane redarje.

Ponovna vključitev mestnih redarjev v sestav občinskega osebja je važen korak naprej v ureditvi služb bivših uslužbencev ZVU, med katere spadajo tudi redarji. Kot določajo nove organične lestvice in prehodna določila, bodo v sestav občinskih uslužbencev sprejeti vsi oni, ki vršijo sedaj redarsko službo na vseh tistih področjih, ki jih predvideva tudi občinska uprava.

Ko poročamo o tem novem ukrepu tržaške občine, ne moremo mimo ugotovitve, da občina ni še rešila vprašanja poljskih čuvajev, ki bi morali biti v sestavu občinskega osebja, kot so bili pred vojno. Hkrati pa bi morala občina te čuvaje zbrati med domačini, ki poznajo ljudi, lastnike in mejnike parcel, ker samo tako lahko dobro opravljajo svojo službo. Sedanji poljski čuvaji so tujci in ne morejo ustrezati namenu službe, ker ne poznajo lastnikov posameznih parcel in kmetij.

Nov delovni urnik za vozno osebje ACEGAT

Včeraj so predstavniki obeh sindikalnih organizacij ACEGAT intervenirali pri ravnatelju za prevozno službo ACEGAT. Zahtevali so uvedbo novega urnika dela za osebje tramvajev, filobusov in avtobusov od 3. aprila dalje. Ravnatelj prevozniške službe si je pridržal odgovor na zahtevo delavcev. Vsekakor so uslužbenci zelo nezadovoljni in ni izključena njihova protestna akcija, če jim ne ugodijo.

IZPRED PRIZIVNEGA SODIŠČA

Le za 1 mesec zmanjšana kazen zaradi obtožbe nenamernega umora

Sodišče je obravnavalo primer iz leta 1953, ko je vozač tovornika zakrivil smrt svojega sopotnika

Ko sta se 21. novembra leta 1953 oglasila na policijskem poveljstvu dva mladeniča, identificirana za Darija Hrovatina in Josipa Dodiča ter javila, da leži v

Novi britanski napori na področju Srednjega vzhoda

Ali Washington in Pariz podpirata ta načrt?

Redko kdaj se je dvignilo toliko prahu in nastalo toliko zmešnjave, kakor ob priliki nenadnega odkritja britanskega načrta o takojšnjih ukrepih v primeru, da bi nastal oborožen konflikt na Srednjem vzhodu med arabskimi državami in Izraelom.

Že sam obstoj nekega takega načrta postavlja vrsto vprašanj. Predvsem je to vprašanje logike: zakaj se je šušljanje o njegovem obstoju začelo širiti prav v tem trenutku? Nadalje: ali je nevarnost arabsko-izraelskega spopada res tako kritična, in ali je vprav danes večja, kakor je bila včeraj? Težko bi našli med londonskimi opazovalci tega diplomatskega pojava človeka, ki bi mogel odgovoriti na ta vprašanja z ustrezno prepričljivostjo.

Zanimivo je že to, da je prva vest o tem načrtu in o njegovih podrobnostih prišla v širšo javnost po poročilu, ki ga je dobro obveščeni «New York Times» dobil... iz Londona. Po tej vesti bi v primeru spopada Velika Britanija, po tem načrtu, bila pripravljena takoj stopiti v akcijo s četami, letalstvom in mornarico.

ISKANJE PODPORE

V Londonu je Foreign Office izjavil, da tak načrt dejansko obstaja, a da to ne pomeni, da bi Velika Britanija stopila sama v akcijo, in da se o vsem tem zapletenem vprašanju, po Edenovem obisku vodijo razgovori med predstavniki ZDA, Velike Britanije in Francije v Washingtonu. V svojem poslednjem nastopu pred parlamentom ni britanski zunanji minister bil v stanju povedati karkoli o napredovanju teh washingtonskih posvetovanj.

Zaradi pomanjkanja podatkov si skušajo sedaj opazovalci celotnega razvoja ustvariti vsaj približno sliko o tem, kar se dogaja za diplomatsko zaveso. Ni mogoče spregledati okoliščine, da so vest o britanskem načrtu poslali v Ameriko tako, da bi se povsem krila z glasovi, na temelju katerih bi se moral predsednik Eisenhower obrniti na kongres z novimi vojaškimi načrti za Srednji Vzhod, podobnim pooblastilom iza krize na Formozi.

Spričo dejstva, da se v zvezi s tem v Londonu spuščajo v odkritja o novem egiptsko-sovjetskem dogovoru, po katerem naj bi dve sto oficirjev egiptčanske vojske in mornarice že vežbalo pod nadzorstvom ruskih instruktorjev v poljskem pristanišču Gdinji, nekateri opazovalci, ki iščejo povezavo med temi pojavi, pravijo, da so to prvi znaki diplomatskega napora Velike Britanije, ki teži za tem, da bi njeni zapadni zavezniki gledali skozi britanska očala na položaj na Srednjem vzhodu. V tem primeru bi Velika Britanija seveda mogla upati na njihovo večjo podporo na tem področju, ki ga ona še vedno smatra za svoje interesno področje.

V tem primeru gre za preorientacijo glede polkovnika Naserja. Po tej teoriji so izvedenci Foreign Officea še v začetku tega leta postavljali temelje svoje srednjevzhodne politike na kombinacijah, v središču katerih je bil egiptski ministrski predsednik. Pri tem se je smatralo, da je tudi mimo neprijetnosti, ki jih je povzročil zapadnim velesilam (predvsem nakup češkega orožja) simpatije polkovnika Naserja v končni analizi vendarle na Zapadu. Če se mu bo posrečilo izvršiti socialne reforme v deželi in pospešiti gospodarski razvoj Egipta, — tako se računa — se bo on lotil tudi važnih zunanjepolitičnih vprašanj, zbral okrog sebe arabske dežele, jih skušal pridobiti za sporazum z Izraelom in tako ublažili nevarne vetrove na Srednjem vzhodu. V tej perspektivi se je sklepalo tako-le: pomagati Naserju, da bi se položaj normaliziral in odstranila možnost, da bi nekdo drugi ribaril v kalnem na tem za Veliko Britanijo življenjskem področju. In to se je določenim britanskim krogom zdelo povsem logično.

RAČUN BREZ KRČMARJA

Za časa svojega nedavnega obiska v Egiptu pa je angleški zunanji minister Selwin Lloyd doživel razočaranje. Zdi se, da je Naser v razgovoru z njim malo govoril o gospodarskih vprašanjih, medtem ko je dal poudarka obsežnejšim koncepcijam o vlogi in namenih Egipta ter povsem porušil britansko prepričanje o njegovih simpatijah do Zapada.

Zdi se, da so po povratku britanskega ministra v London, iz Londona poslali alarmni diplomatski signal v zapadne metropole, in vtis imamo, da se celotni odnos do polkovnika Naserja nahaja v fazi ponovne proučitve in ocen. Da bi si zajamčila čim večjo podporo svojih zapadnih zaveznikov se Velika Britanija z vztrajnostjo trudi, da bi jih prepričala o nevarnosti novih srednjevzhodnih komplikacij, zlasti v zvezi z Naserjevimi stiki z Vzhodom.

Bagdadski pakt skušajo prikazati, predvsem Ameriki, kot poslednji instrument Zapada, da se zadrži rusko politično in ekonomsko prodiranje na Vzhod. Če bi se ZDA aktivneje zavzele za ta pakt, bi se, po britanski računici, doseglo povoljnejše ravnotežje sil na področju Srednjega vzhoda, in to ne samo zaradi tega, ker bi to pomirilo neke «zanesenjaške vlade» na tem področju, ampak ker bi bilo hkrati tudi ovira za ambicije Vzhoda.

RAZLIKE V STALISCIH

Nesreča Velike Britanije je v tem, da niti Američani niti Francozi ne kažejo za sedaj, da so pripravljeni povsem sprejeti britanska pojasnjevanja. Po poročilih britanskih dopisnikov se zdi, da so i prvi i drugi prej prepričani, da je Naser človek, s katerim se je potrebno pogovoriti, tudi mimo vse rezerviranosti, ki bi jo mogli imeti do njega. Govoreč o ameriškem stališču do britanskih želja, dopisnik «New York Timesa» iz Washingtona piše, na primer, naslednje: *«Prav gotovo ni nikakršnega znaka o odstopanju od ameriškega stališča, namreč, da bi približanje ZDA bagdadskemu paktu moglo sedaj prispevati k stabilnosti srednjevzhodnega področja. Glavne nade za mirno rešitev temelje še vedno na ameriških odnošajih z Egiptom, dasi morda obstaja povečana težnja v State departmentu, da se proučijo nameni polkovnika Naserja».*

General sovjetske policije Serov (v sredini), ki je prišel pred dnevi v London, da bi skupno z angleško policijo organiziral varnostne ukrepe v zvezi z bližnjim obiskom Hruščeva in Bulganina Angliji

VČERAJ ZVEČER 5:3 ZA TELEVIZIJO NA «ODNEHAŠ ALI NADALJUJEŠ»

S cvetjem in ginjenostjo končna zmaga Paole Bolognani

Nesrečen dan za vse debutante z Agostijem vred - Tudi «gastronomka» Boggio in redar iz Benetk Scarpa sta se morala posloviti

Včeraj zvečer je Paola Bolognani prejela še pred svojo odločitvijo, ali bo odnehala ali nadaljevala, krasno cvetje: najprej od RAI-TV in nato še od princa de Curtisa, bolje poznanega pod filmskim imenom Totò. Prišlo je sicer zanjo še ogromno cvetja, toda za vse bi na odru niti ne bilo prostora. Lahko rečemo, da si je Paola Bolognani od RAI-TV zaslužila nekaj pozornosti, saj ji je brškone naredila več reklame kot prof. Degoli, dr. Prezioso, Dossena, Zeppegno in vsi ostali. Občinstvo je pritegnil že njen prvi nastop, tedaj ko je bila še «preprosta deklica». Potem je prišlo do «incidenta» pri drugem nastopu, ki je bil kar nekoliko potreben, da je deklici, ki je že odvrgla prejšnjo preprostost, nekoliko pristrigel peruti. Seveda so imeli velikanski, pravzaprav levji delež pri ustvarjanju popularnosti «Levinje iz Pordenona» še novinarji, ki so večkrat privlekli na dan stvari, ki bi jih lahko tudi zamolčali. Toda končno je bilo vse skupaj propaganda za televizijo. Šop cvetja je bil torej že več kot obvezen.

ADELE GALLOTTI
Po odhodu Paole Bolognani se bo gotovo njena popularnost dvignila

Včeraj zvečer so prihitele v Milan tudi vse sošolke Bolognanijeve. To je že dalo slutiti, da bo študentka nadaljevala, čeprav je že večkrat izrazila, da bi se z dvema milijonoma in pol kar zadovoljila «Če bi bilo samo zaradi mene, je dejala, bi tudi odnehala. Vendar mislim, da bi s tem premnoge razočarala, zato nadaljujem». Tem njenim besedam je sledil bučen aplavz.

Obraz Paole Bolognani se zelo spreminja. Čim pričakuje v stekleni kabini vprašanje, se silno zresni. Tudi pri odgovoru ohrani vso resnobo. Odgovor na prvo vprašanje sledi brez kakega odmora in je točen do zadnjega podatka. «Italija je samo enkrat premagala Švedsko. «S kakšnim rezultatom in kdaj?» je bilo vprašanje. Bolognani je takoj odgovorila «Natančno 1. julija 1912 na olimpiadi v Stockholmu, Italija Švedska 1:0» Ploskanje in spodbudne besede Mika Bongiorna. Drugo vprašanje je bilo bolj zapleteno: «L. 1913 sta v dveh zaporednih tekmah (Italija Belgija 1:0 in Avstrija - Italija 2:0) nastopila dva srednja napadalca istega priimka, ki se pozneje nista nikoli več pojavila v reprezentanci. Kakšen je priimek teh dveh igralcev, ki je obema enak?» Že to, da si je kandidatka pustila vprašanje ponoviti, je dalo slutiti, da odgovor ne bo lahek. In res je Paola potila malone krvavi pot ob tem vprašanju. Zdi se, da je v mislih ponavljala vso postavo ki je nastopila proti Belgiji, medtem ko se najbrž ni mogla spomniti igralcev iz tekme proti Avstriji. Cim je namreč vedela, kdo je bil srednji napadalec proti Belgiji, ji je bil praktično odgovor lahak. In vendar se je še mučila, preden je skoraj plašno iztisnila: «Srednji napadalec proti Belgiji je bil Fresia». Bongiorno je navdušeno potrdil njen odgovor kot pravilen. Zadnje vprašanje je bilo zopet nekoliko «televizijsko» prebrisano. Kdo je igral v krilski vrsti «Bologne» v letih 1935-1936 in 1936-1937, ko je «Bologna» dvakrat zaporedoma osvojila državno prvenstvo? Bolognani je povedala pač stalno krilsko vrsto, toda našteti bi morala še četrto ime Navedla je še dve imeni, toda ne tistega, ki je bilo napisano na Mikovem papirju. Toda ko je že vse ostalo znala in ker je končno tudi nekoliko preveč zahtevati, da bi kot četrto ime navedla prav tisto, ki je bilo tam napisano ko je vendar kako tekmo igral še kak drug rezervni igralec, je Mike Bongiorno kar sprejel odgovor, čeprav se je hotela Bolognani še nekoliko potruditi, da bi se mogoče spomnila na zahtevano ime. Sicer je zmagovalka, čim je Bongiorno povedal, da je bil četrti Donati, takoj komentirala, da gre za igralca, ki je odigral le malo tekem.

Na oder so pritekle vse Paoline sošolke iz Pordenona in trajalo je nekaj časa, preden se je končalo objemanje in poljubljanje z vsako posebej. Fotografom je bilo mnogo do tega, da bi se poljubila tudi zmagovalka in Mike Bongiorno. In končno se je Mike res «ojunačil» da je Paolo zelo dostojno poljubil na lice. S tem se je vsaj na televiziji zaključila era Paole Bolognani. Mogoče bodo listi še nekaj časa pogrevali vso stvar, vendar bo verjetno plašč pozabe kmalu zagrnil tudi to poglavje.

In prav gotovo bo z odhodom plavolase Pordenončanke rubrika «Odnehaš ali nadaljuješ» mnogo izgubila na privlačnosti. Doslej so ljudje v teh oddajah že videli tako rekoč vse: videli so, kako je kandidat, pravzaprav kandidatinja, padel že pri prvem vprašanju; videli so, kako je ta in oni dospel do zadnjih treh vprašanj, pa se je moral odpovedati končni zmagi, videli so, kako je uspelo priti do končne zmage prvemu, ki sta mu potem sledila še dva in včeraj kot četrta Paola Bolognani; videli so take simpatične osebe kot je bil n. pr. Dossena in manj simpatične kot n. pr. Gambini in videli so tudi, kako postane komu sredi izpraševanja slabo. Znani so jim primeri kontrafagota in še nekatere nevšečnosti, tako da je skoraj težko pričakovati v naslednjih oddajah še kaj posebno novega.

Pri prihodnji oddaji bo zopet prvak lestvice ženska, Adele Gallotti, ki povzroča s svojimi nastopi precej zabave. Včeraj je dala zelo natančen odgovor na vprašanje, kdo je l. 1940 režiral film «Zbogom, mladost» in kdo sta bila igralca, ki sta kreirala Maria in Dorino. Gallotti je takoj odgovorila: «Poggioli. Rimoldi in Maria Deniš».

Beneški redar Scarpa se bo

(Nadaljevanje na 4. strani)

PRED OTVORITVIJO ZAGREBŠKEGA POMLADANSKEGA VELESEJMA

Letos bodo razstavljali predvsem potrošno blago

Od 1953. leta dalje se prireja v Zagrebu poleg jesenskega mednarodnega velesejma tudi pomladanski velesejem, na katerem razstavljajo izključno jugoslovanska podjetja. Do ustanovitve tega velesejma je prišlo zaradi tega, ker se je mednarodni pomen jesenskega velesejma tako okrepil, da ta velesejem ni mogel več služiti potrebam notranje jugoslovanske trgovine. Letošnji pomladanski velesejem bo trajal od 30. marca do 8. aprila in bo zadnja velesejemska prireditev prireja na v starih prostorih ob Savski cesti, ker bodo kasneje dogradili nov obsežnejši prostor na desni obali Save.

Tudi letos bo pomladanski velesejem razdeljen na dva velika oddelka: razstavo industrijskih in razstavo obrtniških izdelkov.

Do te razdelitve je prišlo že leta 1955 in odraža razvoj obrtniške proizvodnje, ki mnogo pomeni v gospodarskem življenju vsake dežele. Na ta način se omogoča obrtnikom razstavljanje njihovih proizvodov, saj bi v mnogih primerih ne zmogli stroškov za razstavni prostor v okviru industrijske razstave. Poleg tega pa je tak način razstave preglednejši in trgovsko bolj učinkovit.

Število razstavljavcev bo na letošnjem pomladnem zagrebškem velesejmu nekoliko manjše kot je bilo lani. To je nastalo predvsem zaradi klimatskih pogojev, ki so onemogočili udeležbo nekaterih oddaljenejših podjetij. Istočasno pa je prišlo do znatnega povečanja števila razstavljenih predmetov, kar odraža razvoj industrijske proizvodnje velike večine podjetij.

Najbolj značilni pa so oni statistični podatki, ki govore, da se je izpremenil delež raznih panog na velesejmu. V preteklih letih so namreč obiskovalci lahko videli predvsem izdelke težke industrije, strojno opremo, stroje itd., medtem ko bo na letošnjem velesejmu prišla do izraza predvsem lahka industrija, ki izdeluje predmete za široko potrošnjo. Tako bo na velesejmu izredno močno zastopana tekstilna industrija, pa tudi razne strojne tovarne bodo prvič razstavljale najrazličnejše gospodinjske in druge predmete.

PREJELI SMO

Planinski vestnik, Glasilo Planinske zveze Slovenije — Letnik XII., štev. 3 — Uprava Ljubljana, Likozarjeva Ul. 12.

Le nostre case di riposo — posebna publikacija državne ustanove upokojencev.

ZELO POUČNA SLIKA

Pred kratkim so se v Neaplju zbrali alpinci iz vse Italije. Kakor kaže gornja slika, so se slavnostne povorke udeležili tudi «dalmatinski» alpinci s posebnim transparentom. Ta anahronistična pojava prav gotovo ni in ne more biti v skladu z dobrimi sosedskimi odnosi med Italijo in Jugoslavijo, ki so tako potrebni in zaželeni

• Četrtkov kotiček • Žena • otrok • dom • gospodinjstvo • moda •

ZAHTEVE KONGRESA MEDNARODNE ZVEZE ZA SOCIALNI NAPREDEK V MILANU

Države naj delovnim ženam zagotovijo dejansko enakopravnost

Delegati delavskih sindikatov in predstavniki raznih podjetij iz desetih evropskih dežel so se preteklo nedeljo in ponedeljek zbrali v dvorani tehničnega muzeja v Milanu na kongres, ki ga je sklicala Mednarodna zveza za socialni napredek, da bi tu obravnavali nekaj perečih vprašanj s tega področja. Glavni temi sta bili *«zajamčena plača»* in pa *«žena in delo»*.

Čeprav je v kapitalističnih deželah, kjer je zaradi stalne, rekli bi kronične brezposelnosti vprašanje «zajamčene plače» stalno pereče in visi nad vsako družino delovnega človeka kot Damoklejev meč, se bomo to pot raje ustavili pri temi, ki se tiče neposredno ženske — delovnega človeka.

Po dolgem razpravljanju o razmerah ženske — delovnega človeka v posameznih deželah, pri katerem so izrazili svoje mnenje skoraj vsi delegati, je bila izglasovana tudi resolucija v zvezi z delom žene. Že *«filadelfijska izjava»* v zvezi s tem problemom poudarja da *so vsa človeška bitja kakršnega koli plemena, vere, svetovnega nazora ali spola med seboj enaka in da imajo v enakih možnostih pravico do materialnega in duhovnega napredka v svobodi in ekonomski varnosti.*

To načelo se odraža tudi v resoluciji, ki je bila sprejeta na milanskem kongresu in ki na osnovi gornje deklaracije poudarja osnovno načelo, da je treba za enako delo dobiti enako plačo. Resolucija nadalje zahteva, naj bi se dala ženski vsa možnost zaposlitve v katerem koli delu in v katerem koli poklicu. Hkrati resolucija priporoča vsem deželam članicam in nečlanicam te mednarodne organizacije, naj vskladijo svoje zakone tako, da bodo zaščitili ženske delavke ne-le z besedo, ampak dejansko, kajti mnogi zakoni enakopravnost ženske glede tega sicer priznavajo, praksa pa kaže, da se to ne izvaja.

V nekem drugem členu iste resolucije se priporoča tudi podjetjem, tovarnam in ustanovam, naj svoje delo in način dela uredijo tako, da bo ustrezalo specifičnim potrebam delovnih ljudi, ki so zaposleni v teh podjetjih, tovarnah in ustanovah. Pri tem je poudarjena zahteva, da morajo podjetja, ustanove in delodajalci na sploh izboljšati delovne pogoje na račun lastnih sredstev. Pri sestavi in izglasovanju te zahteve je prišla do veljave teza predstavnikov italijanske sindikalne organizacije CGIL in italijanske demokratične ženske organizacije UDI, ki so vztrajali na tem, da morajo iti stroški za izboljšanje delovnih pogojev na račun delodajalcev, dočim so se posamezni drugi predlogi od tega oddaljevali.

Resolucija v zvezi z ženo in delom daje še vrsto nasvetov v zvezi z izboljšanjem delovnih pogojev žensk. Priporoča se racionalno poklicno usmerjanje žensk, nadalje usposobitev specializiranih tehničnih kadrov, ki naj ocenjujejo in pravilno razumejo posebne fizične in psihične potrebe žensk-delavk. Skratka, zahteva se bistveno olajšanje ženskega dela, primerno skrbstvo za žene-matere, kar naj gre v breme javnih oblasti. V tej točki resolucije je še rečeno, naj bi ženske spodbujali in pripravljali k specializaciji in jim pripomogli k usposobljenosti tudi za vodilna mesta.

Resolucija se zaključuje s pozivom ženam, naj se v lastnem interesu bolj živo vključijo v sindikalno življenje, da bi tako uveljavile načelo, ki se sicer povsod poudarja, ki pa se ne izvaja, namreč, da se za enako delo terja enako plačilo.

Pečena jagnjetina

2 kg jagnjetine (stegna ali hrbta), sol, 4 dkg masti, voda, 1 žlica gorčice ali 1/8 l smetane.

Jagnjetino operemo, obrišemo, ji porežemo kožice, vrtnjo mast po mesu pa narežemo na kvadrate. Meso nato osolimo, ga na vroči masti naglo opečemo, mu prilijemo kropa in ga pečemo nato 1 do 2 uri. Med pečenjem ga pridno oblivamo. Ko je mehko, ga namažemo z gorčico ali polijemo s klislo smetano.

KO SE DEČEK IN DEKLICA RAZVIJATA V MLADENIČA IN DEKLE

Vsekakor je potreben razgovor med starši in mladoletnikom

Vaš otrok je star 11 let. Prej ali slej boste ugotovili, da ni več tako uboglji, kot je bil doslej, da postaja trmast in zamišljen. Marsikateri oče in mati ne znata ali pa ne moreta razumeti duševnosti mladega človeka, ki ni več otrok. Če ga pa ne razumeta, se mu tudi ne moreta približati in pomagati najti odgovore na vprašanja, ki si jih mladostnik v tej dobi zastavlja. Vedeti je treba, da se je otroška uravnovešenost zrušila in da mladi človek želi s svojim razumom reševati naloge, iskati smisel svojega življenja in se zaradi tega poglablja v svojo notranjost. Neuravnovešenost, občutljivost, notranja protislovja, čustvenost in razdražljivost so značilna za to dobo. Te spremembe je sprožilo delovanje spolne žleze, ki je doslej mirovala. Otrok je začel dobivati značilnosti moškega ali ženske. Prebudi se tudi čustvo prijateljstva in ljubezni. Vsi ti pojavi, rast in proučevanje samega sebe presenečajo mlade ljudi in jim delajo skrbi še tembolj, ker spremljajo te pojave občutki težav, utrujenosti in glavobola. Zaradi tega mladi ljudje pogosto zelo trpijo in včasih pride celo do hudih duševnih razrvanosti. Nujno je torej seznaniti pubertetnika z motnjami, ki bodo nastopile, da ne bi vplivale preveč tragično.

Navodila in nasveti o higieni so posebno potrebni dekletom. Že v enajstem ali dvanajstem letu mora dekle vedeti, da bo prej ali slej dobila menstruacijo in da se bo morda pred tem počutila nelagodno. Ne smete dovoliti, da bi se prestrašila, ko bo opazila prvo krvavenje. Dolžnost matere je, da jo o tem pouči. Mati, ki bi zaradi malomarnosti ali sramu tega ne storila pravočasno, ne bi ravnala prav. To priložnost naj tudi izkoristi, da ji pove še nekaj o materinstvu, kar bo morala pozneje še natančneje razložiti.

Očetova dolžnost je, da pouči sina, ker mu bo to laže kot pa materi. Zadostovalo bo nekaj besed okoli trinajstega leta o spremembi glasu (mutaciji), če je mutacija neprijetna, da se ne bi fant po nepotrebnem vznemirjal. Spregovoril bo tudi o erekciji (nabreklosti spolnega uda) in nehotnem izlivu semena v spanju, da se fant ne bo čutil zaradi teh pojavov osramočen. Prav tako bo izkoristil priložnost, a priložnosti so, če jih le hočemo najti, da bo sina poučil o raznih grdih razvadah in ga tako obvaroval pred njimi. Pri nas je najbolj razširjena onanija, ki ima lahko psihopatološke posledice.

Ljudje o seksualnih vprašanjih dolgo niso govorili in še sečaj marsikdo najraje molče preide preko njih, kot da je to neka skrivnost. Res je samo, da je to kočljivo področje, ki ga moramo obravnavati z največjim razumevanjem in globoko človečnostjo, če ne želimo, da bi prišlo do slabih posledic. To je velika in odgovorna naloga, ki je za starše in vzgojitelje neizbežna. Če to nalogo opravljamo preprosto, vendar pa taktično in če skrbimo, da se mlademu človeku ne odtujimo, temveč ohranimo njegovo zaupanje, bomo lahko obdržali pubertetnikovo duševno ravnotežje, ki ga razvoj in vse, kar je z njim v tej dobi povezano, tako lahko zruši. Marsikdo se bo morda spotikal ob problem spolne vzgoje in jo celo obsojal. Pomislite pa, ali vam bo ljubše, če bo vašega sina ali hčer vzgajala ulica in slaba knjiga in odločitev vam ne bo težavna.

S.

NEDELJSKO PEČIVO

Orehova rulada

6 rumenjakov, 10 dkg sladkorja, 5 dkg orehov, 6 beljakov, 5 dkg moke, mast in papir za pekač, 10 dkg marmelade, 3 dl smetane, 3 dkg sladkorja, sladkor za potresanje.

Rumenjake in sladkor vmešamo, da vse skupaj naraste, nato pridenemo zmlete orehe, presejano moko in trd sneg iz beljakov. To maso razprostremo za prst na debelo po pomaščenem papirju, ki ga pogrnemo na dno pekača, ter jo pečemo v vroči pečici 5 do 10 minut. Od še vroče rulade odločimo papir, ohlajeno pa namažemo najprej z marmelado, povrhu pa še s stepeno sladko smetano; nato jo zvijemo, denemo na hladno in pred uporabo zrežemo na rezine.

Opomba: Ako rulade ne serviramo takoj, je ne razrežemo temveč jo celo zavijemo v papir in denemo na mrzlo.

Rulado zboljšamo, ako potresemo po sladki smetani le zrezane kocke kandirane češnje.

Nekaj nasvetov iz kozmetike

Kako in kdaj uporabljamo kreme in puder, kako se lahko iznebimo odvečnih dlak in premočnega znojenja - Pomen umetnega višinskega sonca

Kozmetika je negovanje lepote, njen namen je, da normalizira kožo in povrhne organe ter da zakriva prirojene ali pridobljene hibe. Negovanje kože in telesa sploh je v današnjih časih, ko je boj za življenjski obstanek posebno še za žene izredno težak, eminentne važnosti. Nekaj osnovnih kozmetičnih nasvetov torej ne bo odveč.

Začnimo s kremami. Grobo vzeto razlikujemo tri vrste krem: suhe, mastne ter čistilne kreme. Suha ali dnevna krema ima predvsem nalogo, da ščiti kožo pred vremenskimi vplivi ter da služi kot podlaga za puder in podobno. Mastne ali redilne kreme naj bi v prvi vrsti dovajale ostareli koži maščobo, pa tudi hormone in vitamine ter naj bi na ta način preprečevale degeneracijo elastičnega in vezivnega sloja kože. Čistilne kreme končno pa naj očistijo kožo praha, preostankov pudra ter razne nesnage. Vse tri vrste krem opravljajo torej določeno nalogo in je njihova uporaba z zdravniškega vidika prav tako priporočljiva kot na primer uporaba različnih mazil, ki nas ščitijo pred premočnim delovanjem sončnih žarkov. Takšna mazila vsebujejo snovi, ki propuščajo le tisti del ultravijoličnih žarkov, ki porjavi kožo, oni del pa ki povzroča soncarico narede neškodljiv.

Kar zadeva kremenčevo luč ali *umetno višinsko sonce* je treba vedeti, da z njim lahko kožo porjavimo. Toda v tem ni glavna naloga umetnega višinskega sonca. Umetno višinsko sonce naj bi služilo v glavnem za ustvarjanje vitamina D ter tako pomagalo v boju proti rahitisu.

Kozmetično vprašanje, ki po nepotrebnem razburja duhove, je vprašanje, ali naj *odvečne dlake* v pazduhi odstranjujemo ali ne. Vedimo, vsaka izmed neštevilnih dlak in dlačic na našem telesu je čudovita tvorba. Kot čebulica je zasidrana lasna koreninica v koži, žilice skrbe za njeno prehrano in lojnice skrbe za dovajanje masti. Če potegnemo za las ali ga celo skušamo izdreti, začutimo, da ima vsaka dlačica svoj poseben živec. Ob vsakem lasu je tudi mišica, ki las naježi in povzroča tako imenovano kurjo polt. Ta smiselni mehanizem je pri današnjem človeku izgubil svoj namen, izvira še iz zgodnje razvojne dobe človeštva, ko so bili Adami in najbrž tudi Eve bolj kosmate, kot je kosmat današnji človek. Obleka, ogrevanje ter drugi civilizacijski činitelji so zaščitno funkcijo lasavosti in kosmatosti omejili na minimum. Lasje in dlake so danes le še telesen okras, ki je več ali manj podvržen raznim modnim muham. Kateri moški na primer, če izvzamemo morda kakega gozdarja ali eksistencialista, še nosi brado? Lase na glavi redno strižemo, na kratko ali dolgo, kot pač zahteva trenutna moda. Zakaj bi torej prepovedovali ženi, če si hoče zaradi osebnega okusa — o čemer bi se dalo razpravljati — odstraniti dlake v pazduhi ali pa morda tudi na nogah. Z zdravniškega gledišča se temu ne da oporekati. Vedeti pa je treba, da ne poznamo sredstva, s katerim bi bilo mogoče dlake za stalno odstraniti. Izjema je le elektroliza in pa kavstika, ki jo pa brez škode lahko uporablja le zdravnik dermatolog. Če si hoče žena na vsak način odstraniti dlake v pazduhi, naj uporablja kremo za odstranjevanje dlak, ki si jo nabavi v lekarni ali drogeriji. Britje v ta namen ni priporočljivo, kajti zaradi britja v pazduhi pride često do infekcije, kar spet povzroča razne trdovratne abscese. Tudi moramo vedeti, da rastejo kocine po britju hitreje ter postajajo vedno trše in trše.

Kako je s *pudranjem?* Na jasnem si moramo biti, da zdrava koža ne potrebuje pudra. Puder sme uporabljati le tisti, ki se poti ter ima mastno kožo ter tisti, ki hoče s pudrom zakriti kakšno spremembo na koži. Utegne se pa zgoditi, zlasti se pri občutljivih ljudeh, da pride po uporabi pudra do razdraženja kože ali do neprijetnih izpuščajev. Tudi si moramo puder zvečer, preden ležemo, s kože odstraniti, za kar uporabljamo toplo vodo.

Kar se tiče *potenja* moramo vedeti, da je potenje zdravo in dobro ter da je važen činitelj v preosnovi našega telesa. Potenje preprečujemo le tedaj, če je prekomerno in nadležno. V ta namen so najbolj priporočljiva razna mila, ki jih izdeluje proti potenju farmacevtska industrija.

Katera si ne bi želela tak pomladanski plašč, ki je zelo prikladen tudi za potovanja. Pod plaščem, ki je športno ukrojen, lahko nosimo lažjo volneno obleko temnosive barve z globoko odprto gubo, ki omogoča večjo sprostitev pri hoji

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

SAMO ZA DVOLASTNIKE IN IMETNIKE PROPUSTNIC

1. APRILA OTVORITEV NOVEGA BLOKA NA SVETOGORSKI CESTI

V teku so pogajanja med našimi in jugoslovanskimi predstavniki - Na jugoslovanski strani zgrajeno lično poslopje, pri nas pa je načrt še v Benetkah

Med italijanskimi in jugoslovanskimi obmejnimi organi so v teku pogajanja za otvoritev bloka na Svetogorski cesti, ki bi zamenjal sedanji blok v Ulici Brigata Etna (Solkan II.).

Na jugoslovanski strani so zgradili poslopje za obmejno policijo in financo, postavili so zapornico in uredili del poti med blokom na Svetogorski cesti in podvozom v Solkanu

Na naši strani še niso pričeli pripravljati prostorov za policijo in financo. Govori se, da je na nekem uradu v Benetkah načrt za gradnjo obmejnega poslopja, vendar rešitve še niso sporočili, zaradi tega bodo verjetno začasno preuredili neko bližnjo poslopje.

Vse kaže, da se bodo sporazumeli, da se blok odpre v nedeljo 1. aprila. Posluževali se ga bodo lahko samo dvolastniki in tisti, ki imajo propustnice. Za mednarodni promet s potnimi listi bo še nadalje služil samo blok pri Rdeči hiši.

Z novim blokom se bo pot iz Gorice v Solkan neprimerno skrajšala, saj je do sedanjega bloka v Ul. Brigata Etna zelo daleč; blok je skoraj blizu Soče. Pot do njega mimo «casermete» je slaba in vodi tudi čez travnike. Z novim blokom se bomo posluževali samo asfaltirane ceste. Cez ta blok bo najboljša zveza med Gorico ter Solkanom in Novo Gorico.

V Sovodnjah 1.238 volilnih upravičencev

Okrožna volilna komisija je ratificirala pregled seznama volivcev, ki ga je izvršila občinska komisija. Ugotovljeno je, da bo v sovodenjski občini volilo 1.238 volilnih upravičencev, od tega 606 moških in 677 žensk.

Brivnice 1. in 2. aprila zaprte

Zveza rokodelcev goriške pokrajine obvešča, da bodo brivnice in frizerski saloni v nedeljo 1. in v ponedeljek 2. aprila ves dan zaprti.

Prosta cona in Sovodnje

Obveščamo, da se mora izredno razdeljevanje živil proste cone končati v Sovodnjah najkasneje v soboto 31. marca. Za nakup so veljavni odrezki 1 in 2 izkaznice proste cone.

Urnik trgovin za praznike

Trgovinski obrati bodo za velikonočne praznike delovali po sledečem urniku:

sobota, 31. marca: večerni urnik vseh trgovin je poljuben Pekarne in mlekarne bodo poskrbele za prodajo blaga tudi za naslednji dan;

nedelja, 1. aprila: izvzemši cvetličarn, ki bodo odprte od 8. do 13. ure, bodo vse ostale trgovine ves dan zaprte;

ponedeljek, 2. aprila: v dopoldanskih urah bodo odprte le pekarne, mesnice, trgovine s sadjem in zelenjavo ter cvetličarne.

Požar v Ul. Morelli

Goriški gasilci so bili poklicani včeraj dopoldne v Ulico Morelli štev. 18, kjer so se v dimniku stanovanja Elvire Silot vnele saje. Ker je bil le začetek požara, je gasilcem uspelo v kratkem času pogasiti ogenj. Povzročena škoda je znatna.

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Cristofoletti, Travnik 14 - tel. 29- 72.

UPRAVNE VOLITVE V GORIŠKI POKRAJINI

Zahtevamo volitve v letošnjem maju!

Stališče pokrajinskega odbora krščanske demokracije, ki je končno pristala na predloge PSDI in KPI, da je treba izvesti volitve v pokrajinski in občinske svete istočasno, ker bi se s tem prihranilo precej javnega denarja ter truda, je vzbudilo med demokratičnim prebivalstvom nezadovoljstvo, ker KD predlaga volitve v decembru in ne 27. maja kot je bilo sklenjeno v parlamentu in s čimer se strinja tudi vlada. Ta predlog je namreč dobro proučen in teži za tem, da se manjšim strankam in gibanjem onemogoči izvesti dobra volilna kampanja.

Gotovo se še spominjate, da je svoj čas obstajalo pereče vprašanje dvoran v Gorici in v Tržiču. Nekatere stranke, ki ne razpolagajo s svojimi dvoranami, sploh niso mogle v zimskem času organizirati zborovanj, ker so lastniki dvoran, kot se zdi, pod moralnim pritiskom odpovedali dvorane. V Tržiču pa je lastnik dvorane zahteval 80.000 lir za enkratno uporabo.

S temi težavami se krščanski demokraciji ni treba boriti. Obilica denarja in oblasti omogočata uporabo številnih dvoran, ki so za uspeh volilne propagande v zimskem času nujno potrebne.

Osrednji organi, ki so pravgotovo bolj naklonjeni stališču KD kot pa zahtevam demokratičnega prebivalstva, morajo mroučiti zahtevo vsega prebivalstva, da se volitve izvedejo v maju.

Prevrnil se je z vespe

Včeraj ob 17.45 se je 25-letni električar Ferosin Petejan iz Sovodenj, uslužben pri podjetju Mison, prevrnil z vespo ter se opraskal po obrazu. Odpeljali so ga v glavno bolnišnico.

Nezgoda na polju

Včeraj se je 66-letni kmet Francesco Lovisi iz Ul. Trieste 25 ponesrečil pri oranju. Vol, ki je bil vprežen v plug, se je splašil in potegnil Lovisija za seboj. V bolnišnici, kamor so ga odpeljali, so ugotovili, da si je verjetno zlomil nogo.

Padel je s kolesa

Ko se je 46-letni Maksim Gales iz Ul. Monte Santo 99 peljal včeraj čez pevmski most, je padel s kolesa in se pri tem ranil v glavo. Z rešilnim avtom Zelenega križa so ga odpeljali v bolnišnico Brigata Pavia.

KINO

CORSO. 16.00: «Velika prerija», v barvah, W. Disney.
VERDI. 16.00: «Sodobna dekleta», cinemascope.
CENTRALE. 17.00: «Jezdi Vaquero», R. Taylor in A. Gardner.
VITTORIA. 17.00: «Lepa pustolovka», J. Mason.
MODERNO. 17.00: «Zeleni šal».

Konzorcij za boj proti toči nameravajo odpraviti?

Neposredni obdelovalci v okolici Krmina, kjer delujejo postaje za streljanje raket proti toči, se z velikim začudenjem sprašujejo, kaj naj pomeni zadnji poskus nekaterih krogov, ki skušajo prepričati člane prostovoljnega konzorcija naj se izbrišejo ter s tem izpostavijo svoj pridelek stalni nevarnosti toče. Govori se, da nameravajo ti krogi najti drugačno obliko zavarovanja, ki pa seveda ne bi nikoli mogla odpraviti toče in njenih posledic. Izbris večjega števila članov bi postavil konzorcij pred vprašanje, če ga ima še smisel vzdrževati za omejeno število članov.

Taki poskusi ne smejo uspeti, ker bi s tem izročili na milost in nemilost polja, predvsem pa vinograde uničujoči toči, ki jo je vendarle mogoče preprečiti z uporabo raket.

Rojstva, smrti in poroke

V času od 18. do 24. marca se je v goriški občini rodilo 9 otrok, umrlo je 10 oseb oklicev je bilo 11, poroka pa samo ena.

Rodili so se: Marzio Pertini, Fulvio Bressan, Marzia Mertolissi, Mauro Marini, Laura Coceani, Maudizio Fulvio, Loredana Sartori, Francesco Sartori in Donatella Spessot.

Umrli so: 72-letna Klementina Vižintin, por. Sošolj, 31-letna Aurora Bregant, por Podveršček, 78-letni kamnosek Albin Spacapan, 87-letna Uršula Cotič, vdova Lupin, 83-letna Santa oPntello, vdova Zakrajšek, 85-letna Maria Marussi, vd. Miltbrunner, 50-letni nočni čuvaj Giuseppe Amoroso, 73-letna Kornelija Vuk, por. Lukežič, 84-letna Marija Birsa, vd. Polojac in 72-letni kmet Josip Devetak.

Oklici: knjigovodja Livio Tumini in bolničarka Lucia Tarlano; finančni stražnik Teodoro Vitale in Angiolina Nacearato; poročnik ital. vojske Dario Visintin in učiteljica Nelida Visintin; poročnik ital vojske Giuseppe Vignola in učiteljica ročnih del Vanda Granata; oficir ital. vojske Steno Carraro in učiteljica Anna Maria Carlesi, železničar Beppino Oman in Giuseppina Stucchi; finančni stražnik Ugo Bosco in Italia Bertini; policist Edoardo Lorenzi in poštna uradnica Lucilla Driussi; orožnik Benvenuto Caporello in gospodinja Klara Okroglič; delavec Anton Figelj in tkalka Maria Melinc ter uradnik Adolfo Donati della Lunga in delavka Rosaria Urso.

Poroka: finančni stražnik Elio Falasco in gospodinja Rosalia Nardin.

ŠPORTNI DNEVNIK

PRVI DAN MLADINSKEGA NOGOMETNEGA TURNIRJA FIFA

Bolgarija, Saar in Italija premagale svoje nasprotnike

Madžari so se morali v srečanju z Zah. Nemčijo zadovoljiti z neodločenim rezultatom

BUDIMPESTA, 28. — S tekmo Madžarska-Zahodna Nemčija se je danes začel mednarodni mladinski nogometni turnir FIFA, katerega se udeležuje 16 evropskih držav, ki nastopajo razdeljene v štiri skupine. Danes so bila na vrsti srečanja med reprezentancami 1. in 3. skupine, ki so se končala z naslednjimi rezultati:

Madžarska-Zah. Nemčija	0:0
Bolgarija-Anglija	2:1
Saar-Francija	1:0
Italija-Belgija	2:1

Kot se je pričakovalo so imeli madžarski mladinci trdo delo z nemškimi. Kljub temu, da so na igrišču prevladovali skoraj ves čas, da so predvsem v tehničnem pogledu prekašali svoje nasprotnike in da jih je bodrilo 18.000 Budimpeštancev, jim ni uspelo zatresti mreže nemškega vratarja.

Bolgari so že pred začetkom tekmovanja veljali za glavne favorite. Za take so jih proglasili namreč vsi strokovnjaki, ki so prisostvovali njihovim treningom v Budimpešti. Njihova zmaga nad Angleži je zaslužena. Prevladovali so v tehniki in predvsem v fizični kondiciji. Njihova igra sliči igri madžarskih mladincev.

Kakih 80 km od Budimpešte, v rudarskem mestecu Eger, sta se srečali moštvi Saara in Francije. Po izenačeni gri je zmagal Saar. V zadnji tekmi prvega dne je Italija v mestu Dorog, 50 km od Budimpešte, premagala Belgijo z 2:1.

Mladi italijanski nogometaši so zmagali povsem zasluženo. Bili so v celoti boljši od svojih nasprotnikov in njihova igra je bila na trenutke kar ekshibicijska. Tekmi, katero je vodil znani mednarodni sodnik Zsolt, je prisostvovalo okrog 6000 gledalcev. Simbolični začetni udarec je dal državni branilec Buzansky. Oba gola, ki jih je dosegla Italija, sta bila zelo lepa. Prvega je dosegel desno krilo Orlando po učinkoviti solo akciji. Drugi gol je zabil srednji napadalec Dell'Omodarme kot zaključek premišljene in lepo izvedene kombinacije. Belgijci so dosegli častni gol iz gneče 4' pred koncem. Vsi njihovi nadaljnji poskusi, da bi rezultat izenačili, so bili zaman.

Pri Italijanih so bili najboljši Napoleoni, Moschino in Baruffi, pri Belgijcih pa vratar Nicolay, Hendryjk in Sneyers.

Pred začetkom turnirja se je sestala tehnična komisija, ki je določila, da traja vsak polčas tekmovanja po 40 minut namesto 45, da je mogoče zamenjati vratarja v vsakem trenutku igre ter še po enega igralca vsakega moštva pred koncem prvega polčasa.

Uradnega zmagovalca turnirja ne bo, ker niso predvidena finalna tekmovanja med zmagovalci posameznih skupin. Namen tekmovanja ni namreč ta, da bi dobili mladinskega evropskega prvaka temveč v popularizaciji nogometa in športnega duha med mladino.

Jutri so na programu naslednja srečanja:
Romunija-Jugoslavija
Avstrija-Poljska
Grčija-Češkoslovaška
Vzh. Nemčija-Turčija

I. CONSKA LIGA

Nova Gorica-Split 1-1

NOVA GORICA, 28. — V današnji zaostali tekmi I. conske lige je Nova Gorica igrala neodločeno 1:1 s Splitom. Prvi so dosegli gol Goričani in sicer v 80' po Spajiču, za goste pa je bil kmalu nato uspešen Ivanišević. To srečanje je bilo najlepše, kar so jih doslej videli v Novi Gorici in po prikazani igri bi domači zaslužili zmago.

Po tekmi s Torinom

Fontana resneje poškodovan

V torek je Triestina začela z običajnimi pripravami za prihodnje srečanje, ki bo v Busto Arsizio proti «Pro Patrii». Treninga na stadionu so se udeležili vsi člani prvega moštva in rezerv z izjemo Zara in Fontane. Medtem ko vzroki za Zarovo odsotnost niso znani, pa je zadeva s Fontano resnejša. Njegova poškodba pri srečanju s Torinom je hujša kot se je sprva zdelo. Gre namreč za pretegnitev kit na stegnu, zaradi česar so mu zdravniki predpisali nekajdnevni počitek. Zelo verjetno je zato, da proti Pro Patrii Fontana ne bo mogel nastopiti. Pasinati bo moral tako prenoviti tudi krilsko vrsto, ki je bila doslej še najbolj stalni del enajstorice. Vprašanje formiranja napadalne vrste še ni rešeno. Vsekakor se zdi, da bosta Szoke in Renosto potrjena na svojih mestih.

PRED NOVO LAHKOATLETSKO SEZONO

Koliko jugoslovanskih rekordov držijo slovenski lahkoatleti

Najuspešnejši slovenski lahkoatlet je bil tudi v preteklem letu kratkoprogaš Lorger

Lahkoatletska sezona bo v kratkem v polnem razmahu. Atleti, ki so v zimskih mesecih trenirali v zaprtih prostorih, da si ohranijo telesno kondicijo, se bodo preselili na zelena polja in na tekališča na prostem. Tu se bodo urili dalje in na številnih tekmovanjih skušali doseči čimboljše rezultate in po možnosti tudi rekorde.

Slovenci imamo v lahkoatletskih disciplinah že kar precejšnjo in tudi dokaj lepo preteklost. Iz vrst slovenskih lahkoatletov je izšel že marsikateri rekorder, ki se je uveljavil ne samo v državnem jugoslovanskem merilu, pač pa tudi v evropskem in celo svetovnem.

Za danes si oglejmo katere izmed sedanjih jugoslovanskih rekordov držijo slovenski atleti. (Podatki so vzeti iz zadnje številke službenega biltena):

Člani — 200 m: Lorger 21.7 (skupaj s Sabolovičem, Jovančičem in Pecljem); 110 m ovire: Lorger 14.3; 200 m ovire: Lorger 24.7; 400 m ovire: Puc 54.3.

Članice — 60 m: Stamejčič 7.7 (skupaj z Babovičevo), 800 m: Slamnik 2:16.3; daljina: Stamejčič 5.68; krogla: Usenik 14.34.

Starejši mladinci — 800 m: Hafner 1:57.2; 1000 m: Hafner 2:32.6; 1500 m: Hafner 4:00.2; 2000 m Hafner 5:42.6; 5000 m: Hafner 15:55.4; 110 m ovire: Puc 14.4; 400 m ovire: Puc 55.2; 1500 m steeple: Hafner 4:26.4; 4x800 m: Ljubljana 8:12.4; 4x1500 m: Ljubljana 17:18.0; 3x1000 m: Ljubljana 7:58.0; krogla: Penko 16.60; kopje: Kastelic 60.65.

Mlajši mladinci — 1500 m: Hafner 4:05.6; 3000 m: Hafner 9:07.0; 110 m ovire: Puc 15.4; kopje: Kastelic 60.65.

Mladinke — 60 m: Stamejčič 7.7; 200 m: Stamejčič 25.3; 600 m: Slamnik 1:40.6; 80 m ovire: Stamejčič 11.6; daljina: Stamejčič 5.68; troboj: Stamejčič 2395.

Triestina kaznovana Belloni: zadnji opomin

MILANO, 28. — Na današnjem rednem zasedanju je italijanska nogometna zveza med svojimi disciplinskimi ukrepi proti moštvom in posameznim igralcem kaznovala tudi Triestino s 50.000 lirami globe, proti Belloniju pa izrekla poslednji opomin. Z denarnimi kaznimi so bila poleg drugih kaznovana še moštva: Verona, Brescia, Spal, Internazionale. Med igralci, ki so dobili poslednji opomin pa so še Grava (Torino), Pavinato (Lanerossi), Corsini (Atalanta) itd.

BOKS

Polidori-Barbadoro za prvenstvo peresne kategorije

GROSSETO, 28. — Italijanski državni prvak peresne kategorije Altidoro Polidori se bo v nedeljo v Grossetu sprijel s Tržačanom Barbadorom. Dvoboj bo veljal za prvenstvo.

STOCKHOLM, 28. — Švedski organizator Ahlquist je izjavil, da upa, da bo v juniju prišlo do borbe med mladim in mnogo obetajočim švedskim prvakom v težki kategoriji Johanssonom in evropskim prvakom Italijanom Cavicchijem. Dvoboj naj bi veljal na naslov.

TENIS

PALERMO, 28. — Od 3. do 8. aprila bo na igriščih «Favorita» mednarodni teniški turnir, za katerega sta se poleg najboljših italijanskih igralcev Merla, Pietrangelija, Sirole, Facchinija, Bergama in drugih prijavila tudi Amerikanec Hugh Steward in drugi najboljši Južnoafrikanec Abbe Segal. Od žensk so se poleg domačih prijavile tudi prvakinja Bermudov Brewer ter Avstralke Thelma Long, Mary Hawton in Dafhne Sceney.

Končna zmaga Paole Bolognani

(Nadaljevanje s 3. strani)

moral zadovoljiti z avtomobilcm «600», čeprav ga bo v Benetkah bolj malo uporabljal. Zdi se, da bi tisti, ki se poskuša v rimski zgodovini, že moral vedeti ime Atala III. iz Pergama, ki je zapustil svoje kraljestvo rimskemu narodu. Scarpa se je spomnil ime Pergama, ne pa Atala III.

Vendar Scarpa ni bil prvi, ki je moral dati televiziji včeraj zvečer slovo. Saj so neusmiljeno odleteli vsi trije, ki so včeraj odgovarjali prvič (Agosti je le nadaljeval zadnjič prekinjeno izpraševanje) ter še lepa vdova Boggio, ki je včeraj prvič odgovarjala v kabini.

Kot prvi se je včeraj predstavil mlad šolski sluga Villa iz Vercellija. Njegovo podkovanost v lahki atletiki bi lahko ocenili zelo preprosto: je in ni. Presenetljivo je bilo n. pr., da je moral dolgo premišljevati, preden se je domislil Zatopka kot trikratnega zmagovalca na olimpiadi v Helsinkih l. 1952. Bolj podkovan je bil bržkone v italijanski lahki atletiki, vendar premalo, da bi vedel za svetovni rekord Filiputa v teku čez zapreke na 440 yard. Ker že pri nekem prejšnjem vprašanju ni bil prav točen pri navajanju desetink sekunde, Miku ni kazalo drugega, kot da ga je odslovil.

Silno soliden vtis je napravil Lonardo iz Bologne, ki si je izbral jazz. Njegovi odgovori so nemalo presenečali, saj kandidat ni nič razmišljal, naj je šlo za imena ali določitev glasbe, ki jo je slišal na plošči. Vendar mu je bila prav neka plošča usodna Brez dramatiziranja je priznal, da ne pozna glasbe in da ne ve, kdo je solist. Gotovo je bilo občinstvu zanj žal, saj bi verjetno dal še prav zanimive odgovore.

Ponovno pa se je pojavil tudi Agosti, študent, ki je moral zadnjič igro zapustiti, ker mu je postalo slabo. Pripeljal si je s seboj še očeta, da bi mu bil v pomoč s svojo navzočnostjo. Nekaj časa je ta moralna opora res dobro delovala, toda ko je prišlo do vprašanja, na katerega Agosti ni znal odgovoriti, tudi očetova navzočnost ni zalegla. In je tako kar bolje, kajti tudi za občinstvo je mučno, če se mora ves čas «bati», da kardidatu ne postane slabo.

Druga «gastronomka», ki je imela vsekakor več sreče kot prva, je pač prispela do vprašanja za 640.000, toda tu je morala kloniti. Ko je naštevala potrebne stvari za poseben način priprave kozlića, jih je imenovala pet, toda ni se spomnila še muškatnega oreška, jajčnega rumenjaka in limonovega soka.

Razumljivo je bilo veselje trgovskega potnika Benellija iz Milana, ki je prišel na vrsto po štirih «pokošenih», pa je srečno prebrodil nevarne vode. Mož odgovarja na vprašanja o revijah in prav je dejal, da tu ni kaj ponavljati ali se posebej pripravljati. Zanešati se je treba na spomin in pa na nekatere zapiske, ki si jih je pred leti napravil. (Ali je vedel, da bo prišla rubrika «Odnehaš ali nadaljuješ?»...) Vsekakor je znal včeraj odgovoriti hitro in točno, kar daje upanje, da bo simpatični Benelli (zanimiv v profilu in «en face» s svojimi poševnimi obrvmi) še kaj časa ostal v igri.

92 DIRKAČEV NA 246 KM DOLGI PROGI

Elita evropskih kolesarjev danes na dirki po Campanii

Poleg najboljših Italijanov s Coppijem in Magnijem na čelu, bodo nastopili tudi Ockers, Kubler, De Bruyne itd.

NAPOLI, 28. — Pomladanska kolesarska sezona je v polnem razmahu. Vsa elita italijanskih kolesarjev, ki ima še v nogah naporno dirko po Kalabriji, na kateri je zmagal Minardi pred Mauletom, Zambonijem, Baffijem, Magnijem, Moserjem in drugimi, se bo danes pomerila na nič manj naporni 246 km dolgi krožni dirki po Campanii, katere start in cilj bo v Neaplju. Toda italijanski junaki cest tokrat ne bodo sami; svoje moči bodo morali meriti z vsemi najboljšimi evropskimi kolesarji, ki so prijavili svojo udeležbo. Med njimi so: svetovni prvak Ockers, francoski rekorder Bobet, Gaul, Švicarji s Kublerjem na čelu, zmagovalec dirk Pariz-Nica in Milano - San Remo De Bruyne in drugi. Tokrat bo zanesljivo nastopil tudi Coppi, ki je dirko po Calabrii spremljal le... v avtomobilu. Zanimanje za njegov nastop je veliko, saj predstavlja zagonetko. Znano je sicer, da se je lanski zmagovalec na tej dirki tokrat temeljito pripravljal, vendar je vprašanje, če mu bo uspelo ponoviti lanski uspeh. Njegovi direktni nasprotniki imajo namreč za seboj že več tekmovanj, na katerih so si pridobili potrebno kondicijo in jih je zaradi tega vsekakor smatrati za favorite. Kdo med njimi ima največ izgledov za uspeh? To je seveda vprašanje, na katerega bomo dobili precizni odgovor jutri, ko bo 92 dirkačev zaključilo svoj napor.

NAPOLI, 28. — Fausta Coppija je danes nenadoma napadla mrzlica, zaradi česar se ne bo mogel udeležiti XXIII. krožne dirke po Campanii.

DOMAČI ŠPORT

V namiznem tenisu Škedenj Dijaški dom 32:14

11. t. m. sta se v Dijaškem domu srečali namiznoteniški ekipi Dijaškega doma in Škedenja. Zmagali so Škedenjci z izidom 17:12. 25. t. m. pa je bilo v Škednju povratno srečanje, za katero je vladalo kot prvič veliko zanimanje. Gojencem Dijaškega doma ni uspelo oddolžiti se za prvi poraz. Zaradi pomanjkanja priprav in pa zaradi nesporne premoči Škedenjcev so povratno srečanje igubili s še večjo razliko 15:2. Končni rezultat je potemtakem 32;14 za Škedenjce, pri katerih sta bila najboljša Patrizio in Bajec.

NOGOMET

TREVISO, 28. — Pred 1500 gledalci je danes na težkem terenu enajstorica Trevisa nesrečno izgubila proti enajstorici Lecca v zaostali tekmi za prvenstvo z rezultatom 1:0.

REIMS, 28. — «Stade» iz Reimsa je premagal dunajski «Wacker» 6:0.

SABLJANJE

LUKSEMBURG, 28. — Od 1. do 4. aprila bo v Luksemburgu svetovni sabljaški kriterij za mladince do 20 let. Prijavili so se tekmovalci naslednjih držav: Anglije, Nemčije, Belgije, Italije, Luksemburga, Monaka, Poljske, Saara, Švice, Češkoslovaške, Tunisa, SZ in Francije.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

Kino na Opčinah
predvaja danes 29. t. m. z začetkom ob 18. uri
Warnercolor film:
„Naša gospa iz Fatime"
Režija: JOHN BRAHM

PRIMORJE-EXPORT Nova Gorica-Tel. 07
UVOZNO - IZVOZNO podjetje
za vse artikle v obmejnem prometu
Vršimo vse prevozniške usluge

POZOR !!!
3 m volnenega blaga in podloga
za moško obleko L. 4.950
„ 7.480
in „ 10.700
dobite v trgovini
A. PERTOT Trst, Ul. Ginnastica 22, tel. 95-998
A. Pertot

Vladimir Bartol: **MLADOST PRI SVETEM IVANU** (Tretja knjiga)

Romantika in platonika sredi vojne

39. Drugo poglavje: Nadaljevanje - Sošolci in tovariši - Sarajevski atentat

R. je zadevo zaupal svojemu očetu, ki je bil v Trstu ugledna osebnost. Stvar se je dala poravnati tako, da R. vendarle ni bil izključen z zavoda. Pri uri slovenščine je dr. Merhar R.-a modro poučil:

«R., slišal sem, da ste napravili neki izpad. Zapomnite si, da ni največji narodnjak tisti, ki razbija okna.»

Direktor Hückl pa je likvidiral zadevo z besedami:

«Ich werde Gnade vor Recht walten lassen.»

(«Dal bom prednost milosti pred pravico»).

Ta prijateljev izpad, ki ni bil, naj mi ne zameri, brez neke primesi fantovske objestnosti in narodnostne nestrpnosti, pa je imel še eno, razveseljivo, posledico: Dotične nemško-nacionalne pesmi niso vpričo dijakov različnih narodnosti nikoli več peli. In še nekaj: učitelj petja Furtscheller je postal pozneje dober prijatelj R.-evega brata, s katerim sta veliko skupaj muzicirala.

Direktor Hückl ni tičal samo v svoji pisarni, marveč je pogosto prihajal na hodnik in v razrede, da nas je tako opomnil, da ni zavod brez njegovega nadzorstva. Ko smo ga tako sleherni dan srečavali, smo začeli polagoma opažati na njem neko spremembo. Sprva se vsaj jaz nisem zavedal, v čem ta sprememba obstaja. Zdel se mi je nekako pomlajen in, če mogoče, še bolj izbrano oblečen.

Naenkrat mi je prišlo do zavesti, kaj se na našem direktorju izpreminja. Njegovi na kratko pristriženi srebrni lasje so začeli dobivati temnejše lise, ki so zmerom bolj prevladovale. Gledal sem nekaj časa ta čudež s precejšnjim nerazumevanjem, dokler nisem izvedel skrivnosti, da se namerava naš direktor poročiti z neko lepotico, ki je bila pravkar absolvirala licej. Bil je, kot sem omenil, vdovec in je končno tudi on zapadel miku Tržačanke.

Končno so postali direktorjevi lasje popolnoma temni. Nekajkrat je prišel v šolo s krizantemo v gumbnici, nakar je za nekaj časa izginil iz zavoda. Izvedeli smo, da se je poročil, si vzel dopust in odšel nekam na ženitovanjsko potovanje. Ko se je vrnil, je bil spet kakor zmerom in tudi lasje so mu postopoma spet posrebreli. Kako je potem gospodaril s svojo najmanj trideset let mlajšo ženico, o tem nisem izvedel nič določenega in če bi bil, bi najbrž molčal.

Če je bila naloga nemške gimnazije v Trstu ta, da bi se dijaki drugih narodnosti prepričali o vrednosti in veličini nemške kulture, potem je ta zavod ta cilj v znatni meri dosegel. Če pa je imela gimnazija skriti cilj, da bi bila dijake drugih narodnosti ponemčila in jih pripravila do tega, da bi se bili odpovedali svoji narodnosti in svojemu materinemu jeziku, potem je ta cilj v polni meri zgrešila. Vsi obiskovalci nemške gimnazije, s katerimi sem v vseh teh letih govoril, so mi svečano zatrdili, da jim ni znan niti *en sam* primer, da bi se bil, vsaj kar se Slovencev tiče, kak dijak izneveril svoji narodnosti in se ponemčil. Naj so bili to sinovi in hčere naših okoliških kmetov in mandrijarjev, naših delavcev in obrtnikov, naših trgovcev, uradnikov in razumnikov: nihče ni spričo sile in moči nemške kulture zavrgel svojo narodnost. In to kljub nekaterim neuspešnim učiteljem slovenščine. Prijatelj R. mi je rekel:

«Skozi vseh osem let gimnazije sem imel slabe profesorje slovenščine, ki niso mogli dati ne meni ne mojim sošolcem prave opore v slovenskem jeziku. To, kar nas je tako trdno držalo, da smo vztrajali v ljubezni do svojega naroda, smo prinesli od doma s seboj. In to vsi, naj smo bili iz okolice ali mesta.»

V tem pogledu moram reči, da je dosegla nemška gimnazija s svojimi vzornimi profesorji in odličnimi učnimi metodami tudi rezultat, ki ga bržkone njeni voditelji niso pričakovali. Posredovali so nam sicer zadovoljivo znanje v najrazličnejših predmetih, a v dar smo kot *zavedni Slovenci* prejeli poleg drugega tudi znanje nemščine in vpogled v nemško kulturo.

16.

Nekje nad Čedasom, približno na pol poti med Barkovljami in Miramarom in nekako zgoraj nad sredino Napoleonove ceste, ki pelje od obeliska pri Opčinah proti Kontovelu, se vidijo še dandanes razvaline nekega stolpa vrhu kamnitega kraškega pobočja, ki je poraslo z redkim borovim gozdičem in počasi rastočim hrastičevjem. Ali je bil stolp podrt ob koncu prve svetovne vojne ali pozneje, nisem mogel zanekrat izvedeti. V mojih otroških letih je bil stolp imenitna razgledna točka na Trst, morje in vso obalo do Tržiča in Gradeža. Starejši Tržačani se bodo gotovo spominjali imena: *Vedetta Alice.*

V Letopisu nemške gimnazije berem, da smo v prvem razredu napravili z našim razrednikom, dr. Röslerjem samo dva izleta, medtem ko so jih na primer v paralelni I. D. podvzeli pod vodstvom dr. Perhavca in dr. Hübla kar pet. Toda oba naša izleta, prvi v jeseni leta 1913 in drugi tradicionalni majski izlet (1914), sta veljala lepi razgledni točki, stolpu Vedetta Alice, samo da smo majskega podaljšali čez lep košček Krasa: do Lipice, Bazovice in Lovca.

Pri pešačenju sem imel že takrat instinktivno navado, ki mi je ostala potem z redkimi izjemami za vse življenje, da sem namreč hodil pri skupnih izletih ali turah zmerom zadnji, da sem bil sprevodu nekakšen repek. Nisem bil nikoli slab pešec. Toda najrajši sem hodil sam in hrupna, vesela družba me je motila v mojih mislih in fantazijah, v katere sem se med hojo ali na potovanju redno pogreznil. V sprednjih vrstah sem marširal samo, če so me tja postavili drugi. Kajpada sem hotel biti sam tudi zato, da sem spotoma lahko lovil metulje ali iskal po grmovju žuželke. Takrat, v gimnaziji, je bil še neki tretji vzrok, ki je bil s prvim v zvezi: veselost in razposajenost drugih sta me šele prav opozarjali, kako neskončno osamljen sem bil na svetu in kako nisem in nisem mogel nikomur tega razodeti. Zato mi je zvenela pesmica, ki so jo pogostoma zapeli moji vrstniki in sošolci, namreč:

Bela la vita dello studente,
che non fa niente,
che fa l'amor,

kakor zasmeh.

Na srečo je bilo že v prvem razredu med sošolci nekaj takih, s katerimi sem se poznal že prej, zlasti z nekaterimi svetoivanskimi rojaki. Med temi sta bila brata Ivo in Danilo Danev, Alojzij Dolhar, Svetozar H. in še nekateri drugi. Ko so me videli ti moji sošolci tako osamljenega, so se zavzeli zame in me kljub mojemu prvotnemu odporu pritegnili v družbo.

Vidim se, kako se vzpenjam za tovariši po vijugastih stopnicah vrh stolpa in kako tu, naslonjeni ob ograjo, strmo gledamo na školjkasto obalo Tržaškega zaliva. Ob meni sloni plavolas kodrolasec in mi razkazuje, ker je bil že ponovno na stolpu, mesta in kraje, ki ležijo pod nami, vse do Gradeža in tja preko zaliva v Istro. To je Svetozar, čigar rodbina je nekaj časa stanovala pri Svetem Ivanu in se pozneje preselila menda na Opčine in nato v samo mesto. Njegov oče je bil uradnik kakor moj, njegova mati resnična dama, imel je bil mlajšega brata Danila, in dokler so stanovali pri Svetem Ivanu, smo se večkrat obiskovali. Tudi pozneje nista najini rodbini prekinili vseh stikov, zlasti ne potem, ko je Svetozar tragično izgubil svojega očeta S Svetozarjem sva si bila več let dobra prijatelja, vendar ne v tisti meri in s tisto intimnostjo kakor z Ivanom,

(Nadaljevanje sledi)